EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 5.7.2016
COM(2016) 444 final

ANNEX 2 – PART 3/3

BILAGA

till

förslaget till rådets beslut

om undertecknande på Europeiska unionens vägnar av det övergripande avtalet om ekonomi och handel mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan

BILAGA 2-B

Förklaring av parterna om tullkvotsförvaltning

AVSNITT A

Förklaring om Europeiska unionens förvaltning av tullkvoter för nöt- och kalvkött respektive griskött inom ramen för detta avtal

1. Den allmänna principen är att tullkvotsförvaltningen bör gynna handeln i största möjliga utsträckning. Mer specifikt får den inte inskränka eller upphäva de åtaganden om marknadstillträde som förhandlats fram av parterna och den måste vara transparent och förutsägbar, minimera transaktionskostnaderna för näringsidkarna, maximera utnyttjandegraderna och syfta till att undvika potentiell spekulation.

Importlicenssystemets struktur

Kvartalsvisa delperioder med överföring mellan perioderna av outnyttjade tullkvoter

2. För vart och ett av regleringsårets kvartal kommer 25 % av den årliga tullkvoten att göras tillgänglig för licensansökningar.

3. Kvarvarande tillgängliga kvantiteter vid utgången av ett kvartal kommer automatiskt att överföras till påföljande kvartal, till utgången av regleringsåret.

Ansökningsperiod för importlicenser

4. Ansökningar om importlicenser kommer att godtas upp till 45 kalenderdagar före varje kvartal, och importlicenser ska utfärdas minst 30 kalenderdagar före kvartalets första dag.

5. Om efterfrågan på licenser under ansökningsperioden överstiger tillgängliga kvantiteter för det kvartalet kommer licenser att tilldelas på proportionell basis.

6. Om den för ett kvartal tillgängliga kvantiteten inte tilldelas helt under ansökningsperioden kommer den kvarvarande kvantiteten att göras tillgänglig för berättigade sökande som kommer att kunna lämna in ansökningar för resten av kvartalet. Importlicenser kommer att utfärdas automatiskt på ansökan tills den tillgängliga kvantiteten för den perioden har fördelats till fullo.

Licensers giltighet

7. En importlicens ska vara giltig

   a) från och med utfärdandedagen eller den första dagen i det kvartal för vilket importlicensen utfärdats, beroende på vilken dag som infaller sist, och

   b) under fem månader från den tillämpliga dagen enligt led a eller till och med utgången av regleringsåret, beroende på vilken dag som infaller först.

8. Importlicenser får användas vid alla platser för införsel i tullhänseende till EU och för flera sändningar.

Kriterier för berättigande

9. Kriterierna för berättigande och tilldelningsmetoden bör medföra att kvoterna fördelas till de personer som mest sannolikt kommer att använda dem och får inte skapa hinder för importen.

10. Under ansökningsperioden ska traditionella importörer av nöt- och kalvkött eller bisonkött för import av nöt- och kalvkött och traditionella importörer av nöt- och kalvkött, bisonkött eller griskött för import av griskött ingå bland de berättigade sökande.

11. Under det kvartal efter ansökningsperioden då licenser görs tillgängliga på ansökan kommer kriterierna för berättigade sökande att utvidgas till att innefatta grossister och godkända köttbearbetningsföretag.

Garantier

Garantier knutna till importlicensansökningar

12. Vid ansökan om en licens ska en garanti på högst 95 euro (€) per ton nötkött och 65 euro (€) per ton griskött ställas.

Överföring av licenser och motsvarande garantier

13. Licenser får inte överföras.

Återlämning av licenskvantiteter och motsvarande garantier

14. Outnyttjade licenskvantiteter får återlämnas innan licenserna upphör att gälla och upp till fyra månader före regleringsårets utgång. Varje licenshavare får återlämna upp till 30 % av sin individuella licenskvantitet. Vid återlämningen av en sådan kvantitet ska 60 % av motsvarande garanti frisläppas.

15. Alla återlämnade kvantiteter kommer omedelbart att göras tillgängliga för andra berättigade sökande på ansökan för resten av kvartalet, och de kvantiteter som inte blir föremål för en ansökan kommer att överföras till påföljande kvartal.

Frisläppande av garantier, inbegripet i deras helhet när 95 % av importen ägt rum

16. Garantier ska frisläppas i proportionell utsträckning varje gång import faktiskt har ägt rum.

17. När 95 % av en importörs individuella licenskvantitet faktiskt har importerats ska garantin i dess helhet frisläppas.

AVSNITT B

Förklaring om Kanadas förvaltning av tullkvoter för ost inom ramen för detta avtal

1. Den allmänna principen är att tullkvotsförvaltningen bör gynna handeln i största möjliga utsträckning. Mer specifikt får den inte inskränka eller upphäva de åtaganden om marknadstillträde som förhandlats fram av parterna och den måste vara transparent och förutsägbar, minimera transaktionskostnaderna för näringsidkarna, maximera utnyttjandegraderna och syfta till att undvika potentiell spekulation.

2. Kriterierna för berättigande och tilldelningsmetoden bör medföra att kvoterna fördelas till de personer som mest sannolikt kommer att använda dem och får inte skapa hinder för importen.

Importlicenssystemets struktur

3. Den årliga tullkvoten kommer att tilldelas varje år bland berättigade sökande.

4. Metoden för tilldelning av tullkvoter ska varje år medge att nya aktörer tilldelas kvoter. Under infasningsperioden från år 1 till år 5 ska minst 30 % av tullkvoten vara tillgänglig för nya aktörer varje år. När infasningsperioden upphört från och med år 6 och påföljande år ska minst 10 % av tullkvoten vara tillgänglig för nya aktörer.

5. Tullkvoten ska tilldelas på basis av ett kalenderår. Ansökningar från samtliga intresserade parter kommer att tas emot och behandlas enligt reglerna i överenskommelsen om förvaltningen av tullkvoter för jordbruksprodukter, enligt definitionen i artikel 2 i avtalet om jordbruk, ministerbeslut WT/MIN(13)/39 av den 7 december 2013, med en period på fyra till sex veckor för att lämna in ansökningar. Import kan inledas årets första dag.

6. Om en tullkvot inte tilldelas till fullo enligt den ansökningsprocess som avses i punkt 3 ska tillgängliga kvantiteter omedelbart erbjudas berättigade sökande i proportion till deras tilldelning, eller på ansökan om kvantiteter fortfarande kvarstår efter det första erbjudandet.

Kriterier för berättigande

7. För att vara berättigad ska en sökande åtminstone vara bosatt/etablerad i Kanada och vara regelbundet verksam inom Kanadas ostsektor under året.

8. Under infasningsperioden från år 1 till år 5 ska en ny aktör definieras som en berättigad sökande som inte är innehavare av en tilldelning inom ramen för Kanadas tullkvot för ost inom ramen för WTO.

9. När infasningsperioden upphört från och med år 6 och påföljande år ska en ny aktör definieras som en berättigad sökande som inte är innehavare av en tilldelning inom ramen för Kanadas tullkvot för ost inom ramen för WTO eller som inte fått en tilldelning från tullkvoter inom ramen för detta avtal under det föregående året.

10. Status som ny aktör ska innehas under en period av tre år.

11. När en sökande inte längre betraktas som en ny aktör ska denne behandlas som alla andra sökande.

12. Kanada får överväga att begränsa omfattningen av tilldelningar till en specifik procentsats om det anses nödvändigt för att främja en konkurrensutsatt, rättvis och balanserad importmiljö.

Användning av importtilldelningar och importtillstånd

13. En tilldelning från en tullkvot ska vara giltig för ett kvotår eller, om den beviljats efter det att kvotåret inletts, för återstoden av kvotåret.

14. För att säkerställa att importen sker i enlighet med inhemska marknadsvillkor och för att minimera handelshinder ska en innehavare av en tilldelning normalt vara fri att använda sin tilldelning för att importera produkter som omfattas av en tullkvot när som helst under året.

15. En importör ska på grundval av sin tilldelning ansöka om ett importtillstånd för varje sändning av produkter omfattade av en tullkvot som denne vill importera till Kanada. Importtillstånd ska på ansökan normalt utfärdas automatiskt genom Kanadas nationella elektroniska tillståndssystem. Enligt den nuvarande politiken får importtillstånd begäras upp till 30 dagar före den planerade införseldagen och de är giltiga för en period av fem dagar före och 25 dagar efter införseldagen.

16. Tillstånd får inte överföras.

17. Importtillstånd får ändras eller upphävas.

18. En överföring av tilldelningar får tillåtas.

19. En innehavare av en tilldelning som under ett år använder mindre än 95 % av sin tilldelning får under det påföljande året bli föremål för en sanktion för underutnyttjande, och denne kommer då att få en tilldelning som motsvarar den faktiska användningen av den tidigare tilldelningen. En innehavare av en tilldelning som ska bli föremål för en sanktion för underutnyttjande ska underrättas om detta före den slutliga tilldelningen av tullkvoten.

20. En innehavare av en tilldelning får återlämna en oanvänd kvantitet av sin tilldelning fram till ett specifikt datum. Återlämnade kvantiteter ska betraktas som använda vid tillämpningen av reglerna om sanktioner för underutnyttjande. Ständigt återkommande återlämningar får bli föremål för sanktioner.

21. Återlämnade kvantiteter ska normalt göras tillgängliga för intresserade innehavare av tilldelningar som på dagen efter tidsfristen för återlämning inte har återlämnat oanvända kvantiteter av sin tilldelning. Om tillgängliga kvantiteter kvarstår efter detta får de erbjudas andra intresserade tredje parter.

22. Tidsfristen för återlämning ska fastställas till ett datum som är tillräckligt tidigt för att medge en tillräcklig tid för användning av återlämnade kvantiteter och samtidigt är tillräckligt sent så att innehavare av tilldelningar kan bedöma sina importbehov till utgången av året; således kan datumet fastställas till en tidpunkt kring mitten av kvotåret.

BILAGA 4-A

SAMARBETE PÅ OMRÅDET FÖR MOTORFORDONSFÖRESKRIFTER

Artikel 1

Mål och syfte

1. Parterna noterar samarbetet mellan Kanada och Europeiska kommissionen inom vetenskap och teknik.

2. Parterna bekräftar sitt gemensamma åtagande att förbättra fordons säkerhet och miljöprestanda och harmoniseringssträvandena enligt *det globala avtal från 1998 som förvaltas av världsforumet för harmonisering av fordonsföreskrifter (WP.29)* (nedan kallat *1998 års globala avtal*) inom ramen för FN:s ekonomiska kommission för Europa (Unece).

3. Parterna noterar sitt åtagande att stärka sina insatser inom området för regleringssamarbete enligt detta kapitel och kapitel tjugoett (Regleringssamarbete).

4. Parterna erkänner varje parts rätt att fastställa sin eftersträvade nivå på hälsa, säkerhet och miljö- och konsumentskydd.

5. Parterna önskar utvidga samarbetet och effektivisera resursanvändningen i frågor som rör tekniska föreskrifter för motorfordon, på ett sätt som inte undergräver respektive parts förmåga att fullgöra sina skyldigheter.

6. Denna bilaga syftar till att stärka samarbete och kommunikation, däribland informationsutbyte, i fråga om forskning relaterad till utveckling av nya tekniska föreskrifter eller relaterade standarder på områdena för motorfordons säkerhet och miljöprestanda och att främja tillämpning och erkännande av de enhetliga tekniska föreskrifterna inom ramen för *1998 års globala avtal* och möjlig framtida harmonisering mellan parterna när det gäller förbättringar och annan utveckling avseende tekniska föreskrifter eller relaterade standarder för motorfordon.

Artikel 2

Samarbetsområden

Parterna ska sträva efter att dela information och samarbeta i fråga om verksamheter på följande områden:

a) Utveckling och fastställande av tekniska föreskrifter eller relaterade standarder.

b) Översyner av hur tekniska föreskrifter eller relaterade standarder har genomförts.

c) Utarbetande och spridning av information till konsumenter om föreskrifter eller relaterade standarder för motorfordon.

d) Utbyte av forskning, information och resultat i fråga om utveckling av nya föreskrifter eller relaterade standarder för fordonssäkerhet och avancerad teknik för utsläppsminskning och elbilar.

e) Utbyte av tillgänglig information om identifiering av säkerhets- eller utsläppsrelaterade defekter och bristande efterlevnad av tekniska föreskrifter.

Artikel 3

Samarbetsformer

Parterna ska eftersträva en öppen och kontinuerlig dialog i fråga om tekniska föreskrifter eller relaterade standarder för motorfordon. För detta ändamål ska parterna sträva efter att

a) mötas minst en gång per år (inklusive i anslutning till WP.29-sessioner) via videokonferens eller, om det sker personligen, omväxlande i Kanada och i Europeiska unionen,

b) dela information om inhemska och internationella program och tidsplaner, inbegripet planering av forskningsprogram för utveckling av nya tekniska föreskrifter eller relaterade standarder,

c) gemensamt bidra till att uppmuntra och främja större internationell harmonisering av tekniska föreskrifter via multilaterala forum, t.ex. 1998 års globala avtal, och genom samarbete vid planering av initiativ till stöd för sådan verksamhet,

d) dela och diskutera forsknings- och utvecklingsplaner för tekniska föreskrifter eller relaterade standarder för motorfordons säkerhet och miljöprestanda,

e) utföra gemensamma analyser och utveckla metoder och tillvägagångssätt för att, på ett praktiskt och lämpligt sätt och till ömsesidig nytta, bistå och underlätta utveckling av tekniska föreskrifter eller relaterade standarder för motorfordon, och

f) utforma ytterligare bestämmelser om samarbete.

Artikel 4

Kanadas införlivande av FN-föreskrifter

1. Parterna erkänner att Kanada har införlivat, med de anpassningar som ansetts nödvändiga, tekniska föreskrifter som ingår i de föreskrifter som antagits inom ramen för Förenta nationerna (nedan kallade *FN-föreskrifter*) i sina *Motor Vehicle Safety Regulations*, C.R.C., c. 1038, enligt förteckningen i bilaga 4-A-1.

2. Kanada förbehåller sig rätten att ändra sin lagstiftning, inbegripet genom att ändra eller se över vilka FN-föreskrifter som införlivats i dess lagstiftning, eller det sätt på vilket eller den utsträckning i vilken dessa föreskrifter är införlivade i landets lagstiftning. Innan dessa ändringar görs ska Kanada informera Europeiska unionen och ska, på begäran, vara berett att informera om skälen till dessa ändringar. Kanada ska fortsätta att erkänna relevanta FN-föreskrifter, såvida detta inte skulle innebära en lägre säkerhetsnivå än den som uppnås genom ändringarna eller skulle undergräva den nordamerikanska integrationen.

3. Parterna ska genomföra tekniska samråd för att senast tre år efter detta avtals ikraftträdande fastställa huruvida de tekniska föreskrifter som ingår i de FN-föreskrifter som förtecknas i bilaga 4-A-2 också bör införlivas i Kanadas *Motor Vehicle Safety Regulations*, med de anpassningar Kanada anser nödvändiga. Dessa tekniska föreskrifter bör införlivas, såvida detta inte skulle innebära en lägre säkerhetsnivå än Kanadas befintliga föreskrifter eller skulle undergräva den nordamerikanska integrationen.

4. Parterna ska också genomföra ytterligare tekniska samråd för att fastställa huruvida andra tekniska föreskrifter också bör ingå i bilaga 4-A-2.

5. Kanada ska fastställa och upprätthålla en förteckning över de tekniska föreskrifter ingående i FN-föreskrifterna som har införlivats i landets *Motor Vehicle Safety Regulations*. Kanada ska göra denna förteckning offentligt tillgänglig.

6. För att främja konvergens i lagstiftningen ska parterna, såvitt praktiskt möjligt, utbyta information om sina respektive tekniska föreskrifter relaterade till motorfordons säkerhet.

Artikel 5

Välvilligt beaktande av den andra partens tekniska föreskrifter

När en part utformar en ny teknisk föreskrift för motorfordon och deras delar, eller när den ändrar en befintlig föreskrift, ska den beakta den andra partens tekniska föreskrifter, inbegripet de som fastställts inom ramen för Unece:s *världsforum för harmonisering av fordonsföreskrifter (WP.29)*. En part ska på begäran av den andra parten redogöra för i vilken utsträckning den beaktat den andra partens tekniska föreskrifter vid utformningen av sina nya tekniska föreskrifter.

Artikel 6

Samarbete med Amerikas förenta stater

Parterna erkänner sitt ömsesidiga intresse av att samarbeta med Amerikas förenta stater i fråga om tekniska föreskrifter för motorfordon. Om Europeiska unionen och Amerikas förenta stater ingår ett avtal eller ett arrangemang om harmonisering av respektive tekniska föreskrifter relaterade till motorfordon, ska parterna samarbeta med syfte att fastställa huruvida de bör ingå ett liknande avtal eller arrangemang.

BILAGA 4-A-1

Förteckning som avses i artikel 4.1 i bilaga 4-A

FN-föreskrift	FN-föreskriftens benämning	Föreskrift i Kanada i vilken FN-föreskriften helt eller delvis införlivats	Benämning på den föreskrift i Kanada i vilken FN-föreskriften helt eller delvis införlivats
Nr 98	Enhetliga regler om godkännande av strålkastare med gasurladdningslampa för motorfordon	CMVSS 108*	Lighting System and Retroreflective Devices
Nr 112	Enhetliga regler om godkännande av strålkastare till motorfordon som avger ett asymmetriskt halv- eller helljus eller bådadera och som är utrustade med glödlampor och/eller lysdiodmoduler	CMVSS 108*	Lighting System and Retroreflective Devices
Nr 113	Enhetliga regler om godkännande av strålkastare till motorfordon som avger ett symmetriskt halv- eller helljus eller bådadera och som är utrustade med glödlampor, gasurladdningslampor eller lysdiodmoduler	CMVSS 108*	Lighting System and Retroreflective Devices

FN-föreskrift	FN-föreskriftens benämning	Föreskrift i Kanada i vilken FN-föreskriften helt eller delvis införlivats	Benämning på den föreskrift i Kanada i vilken FN-föreskriften helt eller delvis införlivats
Nr 51	Enhetliga regler om godkännande av motorfordon med minst fyra hjul med avseende på deras buller	CMVSS 1106*	Noise Emissions
Nr 41	Enhetliga regler om godkännande av motorcyklar med avseende på buller	CMVSS 1106*	Noise Emissions
Nr 11	Enhetliga regler om godkännande av fordon i fråga om dörrlås och dörrhållande komponenter	CMVSS 206*	Door Locks and Door Retention Components
Nr 116 (enbart startspärr)	Enhetliga regler om skydd mot obehörigt nyttjande av motorfordon (enbart startspärr)	CMVSS 114*	Theft Protection and Rollaway Prevention
Nr 42	Enhetliga regler om godkännande av fordon med avseende på främre och bakre skyddsanordningar (stötfångare osv.)	CMVSS 215*	Bumpers
Nr 78	Enhetliga regler om godkännande av fordon i kategorierna L1, L2, L3, L4 och L5 med avseende på bromsning	CMVSS 122*	Motorcycle Brake Systems

FN-föreskrift	FN-föreskriftens benämning	Föreskrift i Kanada i vilken FN-föreskriften helt eller delvis införlivats	Benämning på den föreskrift i Kanada i vilken FN-föreskriften helt eller delvis införlivats
Nr 8	Enhetliga regler om godkännande av strålkastare till motorfordon som avger ett asymmetriskt halv- eller helljus eller bådadera och som är utrustade med halogenglödlampor (H1, H2, H3, HB3, HB4, H7, H8, H9, HIR1, HIR2 och/eller H11)	CMVSS 108*	Lighting System and Retroreflective Devices
Nr 20	Enhetliga regler om godkännande av strålkastare till motorfordon som avger ett asymmetriskt halv- eller helljus eller bådadera och som är utrustade med halogenglödlampor (H4-lampor)	CMVSS 108*	Lighting System and Retroreflective Devices
Nr 31	Enhetliga regler om godkännande av sealed beam-strålkastarenheter med halogenlampor (HSB), avsedda för motorfordon, som avger asymmetriskt europeiskt halvljus eller helljus eller båda	CMVSS 108*	Lighting System and Retroreflective Devices
Nr 57	Enhetliga regler om godkännande av strålkastare för motorcyklar och fordon som behandlas som sådana	CMVSS 108*	Lighting System and Retroreflective Devices

FN-föreskrift	FN-föreskriftens benämning	Föreskrift i Kanada i vilken FN-föreskriften helt eller delvis införlivats	Benämning på den föreskrift i Kanada i vilken FN-föreskriften helt eller delvis införlivats
Nr 72	Enhetliga regler om godkännande av strålkastare till motorcyklar som avger ett asymmetriskt halv- och helljus och är utrustade med halogenlampor (HS1)	CMVSS 108*	Lighting System and Retroreflective Devices
Nr 13H (enbart elektronisk stabilitetskontroll)	Enhetliga regler om godkännande av personbilar med avseende på bromsning (enbart elektronisk stabilitetskontroll)	CMVSS 126	Electronic Stability Control Systems
Nr 60	Enhetliga regler om godkännande av tvåhjuliga motorcyklar och mopeder med avseende på förarens manöverorgan, inbegripet identifiering av manöverorgan, kontrollampor och visare	CMVSS 123	Motorcycle Controls and Displays
Nr 81	Enhetliga regler om godkännande av backspeglar på tvåhjuliga motordrivna fordon med eller utan sidovagn, med avseende på montering av backspeglar på styrstänger	CMVSS 111	Mirrors

* Enligt föreskriftens lydelse den 13 februari 2013.

BILAGA 4-A-2

Förteckning som avses i artikel 4.3 i bilaga 4-A

FN-föreskrift	FN-föreskriftens benämning
Nr 12	Enhetliga regler om godkännande av fordon med avseende på skyddet för föraren mot styrinrättningen i händelse av en sammanstötning
Nr 17	Enhetliga regler om godkännande av fordon med avseende på säten, deras fästanordningar och eventuella nackstöd
Nr 43	Enhetliga regler om godkännande av säkerhetsglasmaterial och montering av dessa i fordon
Nr 48	Enhetliga regler om godkännande av fordon med avseende på installering av belysnings- och ljussignalanordningar
Nr 87	Enhetliga regler om godkännande av varsellyktor för motorfordon
Nr 53	Enhetliga regler om godkännande av fordon i kategori L3 med avseende på installering av belysnings- och ljussignalanordningar
Nr 116	Enhetliga tekniska regler om skydd mot obehörigt nyttjande av motorfordon
Nr 123	Enhetliga regler om godkännande av justerbara framljussystem (AFS) avsedda för motorfordon

BILAGA 5-A

BEHÖRIGA MYNDIGHETER

Behöriga myndigheter i Europeiska unionen

1. Kontrollansvaret ska delas mellan medlemsstaternas nationella myndigheter och Europeiska kommissionen. Härvid gäller följande:

    a) När det gäller export till Kanada ansvarar medlemsstaterna för kontroll av produktionsförhållanden och produktionskrav, inbegripet lagstadgade inspektioner eller revisioner och utfärdande av hälsointyg om att de överenskomna sanitära och fytosanitära åtgärderna och kraven är uppfyllda.

    b) När det gäller import från Kanada ansvarar medlemsstaterna för kontroll av att importen uppfyller Europeiska unionens importvillkor.

    c) Europeiska kommissionen ansvarar för övergripande samordning, inspektioner eller revisioner av kontrollsystem och de åtgärder, inklusive lagstiftning, som behövs för att säkerställa en enhetlig tillämpning av standarder och krav enligt detta avtal.

Kanadas behöriga myndigheter

2. Följande myndigheter är ansvariga för tillämpning av sanitära och fytosanitära åtgärder i fråga om inhemskt producerade, exporterade och importerade djur, animalieprodukter, växter och växtprodukter och för utfärdande av hälsointyg om att de överenskomna sanitära och fytosanitära åtgärderna har efterlevts, såvida annat inte sägs:

    a) Canadian Food Inspection Agency (CFIA).

    b) Department of Health, i tillämpliga fall.

    c) En efterföljande enhet, som meddelats den andra parten.

BILAGA 5-B

REGIONALA FÖRHÅLLANDEN

Sjukdomar beträffande vilka regionindelningsbeslut kan fattas:

Sjukdomar

1. Mul- och klövsjuka
2. Vesikulär stomatit
3. Vesikulär svinsjuka
4. Boskapspest
5. Får- och getpest
6. Elakartad lungsjuka hos nötkreatur
7. Lumpy skin disease
8. Rift Valley-feber
9. Blåtunga
10. Får- och getkoppor

11. Afrikansk hästpest

12. Afrikansk svinpest

13. Klassisk svinpest

14. Anmälningspliktig aviär influensa

15. Newcastlesjuka

16. Venezuelansk hästencefalomyelit

17. Epizootisk hemorragisk sjukdom

Sjukdomar hos vattenlevande djur

Parterna kan diskutera förteckningen över sjukdomar hos vattenlevande djur på grundval av *Aquatic Animal Health Code*, som antagits av Världsorganisationen för djurhälsa (OIE).

BILAGA 5-C

PROCESS FÖR ERKÄNNANDE AV REGIONALA FÖRHÅLLANDEN

Djursjukdomar

Ska överenskommas vid en senare tidpunkt.

Växtskadegörare

Ska överenskommas vid en senare tidpunkt.

BILAGA 5-D

RIKTLINJER FÖR FASTSTÄLLANDE, ERKÄNNANDE OCH UPPRÄTTHÅLLANDE AV LIKVÄRDIGHET

Fastställande och erkännande av likvärdighet

Ska överenskommas vid en senare tidpunkt.

Upprätthållande av likvärdighet

1. Om en part avser att anta, ändra eller upphäva en sanitär eller fytosanitär åtgärd på ett område där den har gjort ett erkännande av likvärdighet enligt artikel 5.6.3 a eller ett erkännande enligt artikel 5.6.3 b, bör parten

    a) bedöma huruvida antagandet, ändringen eller upphävandet av den sanitära eller fytosanitära åtgärden kan inverka på erkännandet, och

    b) underrätta den andra parten om sin avsikt att anta, ändra eller upphäva den sanitära eller fytosanitära åtgärden och om den bedömning som avses i led a. Denna underrättelse bör ske vid en lämplig tidig tidpunkt när ändringar fortfarande kan göras och synpunkter beaktas.

2. Om en part antar, ändrar eller upphäver en sanitär eller fytosanitär åtgärd på ett område där den har gjort ett erkännande, bör den importerande parten fortsätta att godta det erkännande av likvärdighet som avses i artikel 5.6.3 a eller, i tillämpliga fall, det erkännande som avses i artikel 5.6.3 b på det området, till dess att den har meddelat den exporterande parten huruvida särskilda villkor måste uppfyllas och, i det fallet, meddela den exporterande parten dessa särskilda villkor. Vid utarbetandet av dessa särskilda villkor bör den importerande parten samråda med den exporterande parten.

BILAGA 5-E

ERKÄNNANDE AV SANITÄRA OCH FYTOSANITÄRA ÅTGÄRDER

Allmänna anmärkningar

1. Om en part ändrar en sanitär eller fytosanitär åtgärd som förtecknas i denna bilaga ska den ändrade åtgärden tillämpas på import från den andra parten, med beaktande av punkt 2 i bilaga 5-D. För uppdaterade sanitära eller fytosanitära åtgärder ska respektive parts offentliggjorda lagar och andra författningar konsulteras.

2. Om en importerande part fastställer att ett särskilt villkor som förtecknas i denna bilaga inte längre är nödvändigt ska den i enlighet med artikel 26.5 underrätta den andra parten om att den inte längre kommer att tillämpa detta särskilda villkor på import från den andra parten.

3. För tydlighetens skull påpekas att en importerande parts sanitära eller fytosanitära åtgärd som inte tas upp på annat sätt i denna bilaga eller en importerande parts åtgärd som inte utgör en sanitär eller fytosanitär åtgärd ska gälla, i tillämplig utsträckning, för import från den andra parten.

AVSNITT A

Sanitära åtgärder

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Sperma						
Nötkreatur						
Djurhälsa	Direktiv 88/407	- *Health of Animals Act*, S.C. 1990, c. 21 - *Health of Animals Regulations*, C.R.C., c. 296	Spermainsamlingsstation kliniskt fri från paratuberkulos	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations* - CFIA:s Artificial Insemination Program	Direktiv 88/407	1. Enzootisk bovin leukos: (serum) Enzymkopplad immunadsorberande analys (ELISA) Dessutom ska livmodern hos moderdjuret till den potentiella donatortjuren om möjligt utsättas för ett ELISA-test med avseende på enzootisk bovin leukos, efter avvänjning av den potentiella donatorn, och testet ska ge negativt resultat. Detta test av moderdjurets livmoder krävs vid export av sperma till en EU-medlemsstat när sperma insamlas från en donatortjur som är yngre än 24 månader, och efter det att den åldern uppnåtts krävs ett negativt resultat på ELISA-testet. Detta test krävs inte när den potentiella donatortjuren har sitt ursprung i en enligt Kanadas regler godkänd besättning med avseende på enzootisk bovin leukos.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
						2. Infektiös bovin rinotrakeit (IBR): (serum) ELISA För samtliga djur som vistas på IBR-negativa anläggningar som godkänts för export till Europeiska unionen ska ett test för påvisande av IBR göras varje halvår. Enbart IBR-negativa anläggningar får exportera sperma till Europeiska unionen.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Embryon						
In vivo-producerade embryon från nötkreatur						
Djurhälsa	Direktiv 89/556	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*, Part XIII		- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations* - CFIA:s Embryo Export Approval Program	Direktiv 89/556 Beslut 2006/168 2007/240	1. Donatorhondjuren har under sex månader omedelbart före insamlingen vistats i Kanada i högst två besättningar a) som enligt officiella uppgifter har varit fria från tuberkulos, b) som enligt officiella uppgifter har varit fria från brucellos, c) som varit fria från enzootisk bovin leukos eller där inga djur har visat kliniska tecken på enzootisk bovin leukos under de senaste tre åren, och d) där inga nötkreatur har visat kliniska tecken på infektiös bovin rinotrakeit/infektiös pustulär vulvovaginit under de senaste tolv månaderna. 2. Det har inte förekommit något utbrott av epizootisk hemorragisk sjukdom inom 10 km från den plats där donatorhondjuret vistats under 30 dagar före insamlingen. 3. Sperman har insamlats och förvarats i insamlingscentraler eller förvarats i förvaringscentraler som godkänts av CFIA, eller har sperman insamlats och förvarats i insamlingscentraler eller förvarats i förvaringscentraler som godkänts av den behöriga myndigheten i ett tredjeland som är godkänt för export av sperma till Europeiska unionen, eller har sperman exporterats från Europeiska unionen.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Färskt kött						
Idisslare, hästdjur, svin, fjäderfä och hägnat vilt från hjortdjur, kaniner och strutsartade fåglar						
Folkhälsa	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005 2015/1375	- *Meat Inspection Act*, R.S.C. 1985, c. 25 (1st Supp.) - *Meat Inspection Regulations, 1990*, S.O.R./90-288 - *Food and Drugs Act*, R.S.C., 1985, c. F-27 - *Food and Drug Regulations*, C.R.C., c. 870	1. Efterlevnad av Kanadas regler om transmissibel spongiform encefalopati. 2. Förlängt uppskjutande av urtagning ej tillåtet. 3. Efterlevnad av importerande parts mikrobiologiska kriterier för livsmedelssäkerhet. 4. Griskött avsett för bearbetning till ätfärdiga produkter testas eller fryses i enlighet med kommissionens förordning (EU) 2015/1375. 5. Blod insamlas i slutna system. 6. Kött från nödslaktade djur får inte bli föremål för handel.	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005 2015/1375	Se tillägg A

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Köttprodukter						
Idisslare, hästdjur, svin, fjäderfä och hägnat vilt						
Folkhälsa	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	1. Färskt kött som används för att framställa produkter uppfyller tillämpliga särskilda villkor, utom särskilt villkor nr 4 när den färdiga produkten uppvärms till en temperatur som är tillräcklig för att förstöra trikiner. 2. Efterlevnad av importerande parts produktstandarder. 3. Efterlevnad av importerande parts mikrobiologiska kriterier för livsmedelssäkerhet.	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005	1. Färskt kött som används för att framställa produkter uppfyller tillämpliga särskilda villkor, utom särskilt villkor nr 6 a i tillägg A när den färdiga produkten uppvärms till en temperatur som är tillräcklig för att förstöra trikiner. 2. Efterlevnad av importerande parts produktstandarder. 3. Efterlevnad av importerande parts mikrobiologiska kriterier för livsmedelssäkerhet.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Malet kött, köttberedningar						
Idisslare, hästdjur, svin, fjäderfä och hägnat vilt						
Folkhälsa	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	1. Färskt kött som används för att framställa produkter uppfyller tillämpliga särskilda villkor. 2. Efterlevnad av importerande parts produktstandarder. 3. Efterlevnad av importerande parts mikrobiologiska kriterier för livsmedelssäkerhet.	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005	1. Färskt kött som används för att framställa produkter uppfyller tillämpliga särskilda villkor. 2. Efterlevnad av importerande parts produktstandarder. 3. Efterlevnad av importerande parts mikrobiologiska kriterier för livsmedelssäkerhet.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Bearbetat animaliskt protein avsett som livsmedel						
Idisslare, hästdjur, svin, fjäderfä och hägnat vilt						
Folkhälsa	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	1. Färskt kött som används för att framställa produkter uppfyller tillämpliga särskilda villkor, utom särskilt villkor nr 4 när den färdiga produkten uppvärms till en temperatur som är tillräcklig för att förstöra trikiner. 2. Efterlevnad av importerande parts produktstandarder.	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004	1. Färskt kött som används för att framställa produkter uppfyller tillämpliga särskilda villkor, utom särskilt villkor nr 6 a i tillägg A när den färdiga produkten uppvärms till en temperatur som är tillräcklig för att förstöra trikiner. 2. Efterlevnad av importerande parts produktstandarder.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Utsmält djurfett avsett som livsmedel						
Idisslare, hästdjur, svin, fjäderfä och hägnat vilt						
Folkhälsa	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	1. Färskt kött som används för att framställa produkter uppfyller tillämpliga särskilda villkor, utom särskilt villkor nr 4. 2. Efterlevnad av importerande parts produktstandarder.	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004	1. Färskt kött som används för att framställa produkter uppfyller tillämpliga särskilda villkor, utom särskilt villkor nr 6 a i tillägg A. 2. Efterlevnad av importerande parts produktstandarder.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Djurtarmar avsedda som livsmedel						
Nötkreatur, får, getter och svin						
Folkhälsa	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Efterlevnad av Kanadas regler om transmissibel spongiform encefalopati.	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004	Efterlevnad av EU:s regler om transmissibel spongiform encefalopati.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Fiskeriprodukter och levande musslor						
Fisk och fiskeriprodukter avsedda som livsmedel						
Folkhälsa	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005 2074/2005	- *Fish Inspection Act*, R.S.C. 1985, c. F-12 - *Fish Inspection Regulations*, C.R.C., c. 802 - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Rökt fisk förpackad i hermetiskt slutna behållare som inte är frysta ska ha en saltgrad på minst 9 % (vattenfasmetoden). Kanadas och EU:s system anses ge en likvärdig skyddsnivå i fråga om mikrobiologiska krav. De mikrobiologiska kriterier som används i Kanada respektive EU skiljer sig dock från varandra när det gäller vissa aspekter av övervakningen av slutprodukten. När det gäller exporterade produkter ansvarar exportören för att produkterna motsvarar det importerande landets kriterier för livsmedelssäkerhet.	- *Fish Inspection Act* - *Fish Inspection Regulations* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005 2074/2005	Kanadas och EU:s system anses ge en likvärdig skyddsnivå i fråga om mikrobiologiska krav. De mikrobiologiska kriterier som används i Kanada respektive EU skiljer sig dock från varandra när det gäller vissa aspekter av övervakningen av slutprodukten. När det gäller exporterade produkter ansvarar exportören för att produkterna motsvarar det importerande landets kriterier för livsmedelssäkerhet.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Rensad fisk utan huvud avsedd som livsmedel						
Djurhälsa	Direktiv 2006/88	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*, Part XVI - *Reportable Disease Regulations*, S.O.R./91-2		- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*, Part XVI	Direktiv 2006/88 Förordning 1251/2008	

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Levande musslor avsedda som livsmedel, inklusive tagghudingar, manteldjur och marina snäckor						
Folkhälsa	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2074/2005	- *Fish Inspection Act* - *Fish Inspection Regulations* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Kanadas och EU:s system anses ge en likvärdig skyddsnivå i fråga om mikrobiologiska krav. De mikrobiologiska kriterier som används i Kanada respektive EU skiljer sig dock från varandra när det gäller vissa aspekter av övervakningen av slutprodukten. När det gäller exporterade produkter ansvarar exportören för att produkterna motsvarar det importerande landets kriterier för livsmedelssäkerhet.	- *Fish Inspection Act* - *Fish Inspection Regulations* - *Management of Contaminated Fisheries Regulations*, S.O.R./90-351 - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2074/2005	Det sker en riskbaserad övervakning av levande musslor avseende DSP-toxiner (diarréframkallande skaldjursgift). Kanadas och EU:s system anses ge en likvärdig skyddsnivå i fråga om mikrobiologiska krav. De mikrobiologiska kriterier som används i Kanada respektive EU skiljer sig dock från varandra när det gäller vissa aspekter av övervakningen av slutprodukten. När det gäller exporterade produkter ansvarar exportören för att produkterna motsvarar det importerande landets kriterier för livsmedelssäkerhet.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Fisk som fångats inom ramen för en kanadensisk sportfiskelicens						
Folkhälsa				- *Fish Inspection Act* - *Fish Inspection Regulations*	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005	Följande villkor ska uppfyllas för fisk som fångats inom ramen för en kanadensisk sportfiskelicens där importörens namn anges: 1. Fisken har fångats i kanadensiska fiskevatten då licensen varit giltig och i enlighet med kanadensiska bestämmelser om sportfiske och fångstbegränsningar. 2. Fisken har rensats med iakttagande av tillämpliga hygien- och konserveringsåtgärder. 3. Fisken är inte en giftig art eller en art som kan innehålla biotoxiner. 4. Fisken förs in till EU inom en månad från sportfiskelicensens sista giltighetsdatum och är inte avsedd att saluföras. En kopia av sportfiskelicensen ska bifogas det åtföljande dokumentet.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Mjölk och mjölkprodukter avsedda som livsmedel						
Pastöriserad mjölk eller ost av icke pastöriserad (eller värmebehandlad vid låg temperatur) och obehandlad mjölk som mognadslagrats i minst 60 dagar						
Folkhälsa	Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*, Part B, Division 8 - *Canada Agricultural Products Act*, R.S.C 1985, c. 20 (4th Supp.) - *Dairy Products Regulations*, S.O.R./79-840	Kanadas och EU:s system anses ge en likvärdig skyddsnivå i fråga om mikrobiologiska krav. De mikrobiologiska kriterier som används i Kanada respektive EU skiljer sig dock från varandra när det gäller vissa aspekter av övervakningen av slutprodukten. När det gäller exporterade produkter ansvarar exportören för att produkterna motsvarar det importerande landets kriterier för livsmedelssäkerhet.	- *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations*, Part B, Division B - *Canada Agricultural Products Act* - *Dairy Products Regulations*	Beslut 2011/163 Förordningar 852/2004 853/2004 854/2004 605/2010	1. Kanada ska utvärdera system för faroanalys och kritiska styrpunkter (HACCP-system) i anläggningar som inte är erkända inom ramen för Food Safety Enhancement Program (FSEP), för att garantera att de drivs enligt HACCP-principerna. 2. Det krävs två underskrifter på exportcertifikatet: djurhälsointyg undertecknas av en officiell veterinär, och folkhälsointyg av en officiell inspektör. Kanadas och EU:s system anses ge en likvärdig skyddsnivå i fråga om mikrobiologiska krav. De mikrobiologiska kriterier som används i Kanada respektive EU skiljer sig dock från varandra när det gäller vissa aspekter av övervakningen av slutprodukten. När det gäller exporterade produkter ansvarar exportören för att produkterna motsvarar det importerande landets kriterier för livsmedelssäkerhet.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Djurtarmar som inte är avsedda att användas som livsmedel						
Svin						
Djurhälsa	Förordning 1069/2009	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*, Part IV				
Ben, horn och hovar (utom mjöl) och produkter av dessa, ej avsedda som livsmedel						
Djurhälsa				- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*	Förordning 1069/2009	Certifikat enligt beslut 97/534

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Blod och blodprodukter som inte är avsedda som livsmedel:						
Idisslare						
Djurhälsa	Förordning 1069/2009	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*, Part IV and Part XIV - *Feeds Act*, R.S.C. 1985, c. F-9 - *Feeds Regulations*, 1983, S.O.R./83-593	Efterlevnad av Kanadas regler om transmissibel spongiform encefalopati.			

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Biodlingsprodukter, inte avsedda att användas som livsmedel						
Djurhälsa	Förordning 1069/2009	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*, Part VI	Produkter som genomgår behandling som frystorkning, bestrålning eller vakuumförpackning.	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations* - Bee Products Directive TAHD-DSAT-IE-2001-3-6, januari 5, 2011	Förordning 1069/2009	1. Biodlingsprodukter som används som djurfoder eller livsmedel eller för industriell användning är inte begränsade. 2. Biodlingsprodukter som används som utfodring för bin behandlas.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Ull, fjädrar och hår						
Ull						
Djurhälsa	Förordning 1069/2009	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*, Part IV	Ursprungsintyg	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*	Förordning 1069/2009	
Svinborst						
Djurhälsa	Förordning 1069/2009	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*, Part IV	Ursprungsintyg	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*	Förordning 1069/2009	

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Ägg i skal och äggprodukter avsedda som livsmedel:						
Djurhälsa	Direktiv 90/539 2002/99	- *Health of Animals Act* - *Health of Animals Regulations*, Part III and Part IV (för ägg i skal och äggprodukter)	1. Ursprungsförsäkran och 2. Veterinärintyg	*Egg Products – Import Procedures*, AHPD-DSAE-IE-2001-5-3, December 20, 1995	Direktiv 90/539 2002/99	

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Övergripande frågor						
Förteckning över anläggningar	Förordningar 2004/852 2004/853 2004/854	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Fish Inspection Act* - *Fish Inspection Regulations* - *Canada Agricultural Products Act* - *Dairy Products Regulations*	Förteckningar krävs för färskt kött och köttprodukter	- *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990* - *Fish Inspection Act* - *Fish Inspection Regulations* - *Canada Agricultural Products Act* - *Dairy Products Regulations*	Förordningar 2004/852 2004/853 2004/854	Följande villkor gäller för alla djur och djurprodukter med hälsogodkännande där en förteckning över anläggningar krävs: 1. Förteckningar över kanadensiska anläggningar läggs in i Traces-systemet av Kanada. 2. Kanada lägger fram garantier för att anläggningen uppfyller villkoren i detta kapitel i sin helhet. Europeiska unionen uppdaterar och offentliggör förteckningen över anläggningar utan dröjsmål.

Område	Export från Europeiska unionen till Kanada			Export från Kanada till Europeiska unionen		
	Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Särskilda villkor**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i Kanada**	**Sanitär eller fytosanitär åtgärd i EU**	**Särskilda villkor**
Vatten	Direktiv 98/83	- *Canada Agricultural Products Act* - *Dairy Products Regulations* - *Fish Inspection Act* - *Fish Inspection Regulations* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations* - *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990*		- *Canada Agricultural Products Act* - *Dairy Products Regulations* - *Fish Inspection Act* - *Fish Inspection Regulations* - *Food and Drugs Act* - *Food and Drug Regulations* - *Meat Inspection Act* - *Meat Inspection Regulations, 1990*	Direktiv 98/83	

TILLÄGG A

SÄRSKILDA VILLKOR
FÖR VISS EXPORT FRÅN KANADA TILL EUROPEISKA UNIONEN

1. Efterlevnad av EU:s regler om transmissibel spongiform encefalopati.

2. Skynken ska inte användas för slaktkroppar.

3. Efterlevnad av EU:s regler om dekontaminering.

4. Efterlevnad av kraven på mikrobiologisk testning för export till Finland och Sverige i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 1688/2005.

5. Besiktning före slakt

   Rutinbesiktning före slakt tillämpas förutsatt att en CFIA-veterinär är på plats när besiktningen före slakt genomförs på djur avsedda för slakt för export till Europeiska unionen.

6. Besiktning efter slakt

   a) Griskött:

      I enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1375:

      i) Skelettmuskulatur testas för trikiner med hjälp av en validerad testmetod godkänd av CFIA i ett CFIA-laboratorium eller ett laboratorium som certifierats av CFIA för detta ändamål.

      ii) Skelettmuskulatur köldbehandlas enligt en metod som godkänts av CFIA.

b) Nötkreatur över 6 veckors ålder:

i) Lever: snitt vid porta hepatis och vid basen av lobus caudatus för att undersöka gallgångarna.

ii) Huvud: två snitt i yttre tuggmusklerna parallellt med underkäken.

c) Tama hästdjur:

I enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1375 testas skelettmuskulatur för trikiner med hjälp av en validerad testmetod godkänd av CFIA i ett CFIA-laboratorium eller ett laboratorium som certifierats av CFIA för detta ändamål.

d) Hägnat vilt - vildsvin

I enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1375 testas skelettmuskulatur för trikiner med hjälp av en validerad testmetod godkänd av CFIA i ett CFIA-laboratorium eller ett laboratorium som certifierats av CFIA för detta ändamål.

7. Regelbunden kontroll av allmän hygien:
Utöver Kanadas reguljära krav på renhållning före och under drift, Förenta staternas produkttestkrav för E. coli och Salmonella, i enlighet med bilaga T: Testning för Escherichia coli (E. coli) i slakterier och bilaga U: USDA Performance Standards för Salmonella ur avsnittet om Förenta staterna i kapitel 11 i CFIA:s Meat Hygiene Manual of Procedures tillämpas.

8. Efterlevnad av importerande parts mikrobiologiska kriterier för livsmedelssäkerhet.

AVSNITT B

Fytosanitära åtgärder

Ska överenskommas vid en senare tidpunkt.

BILAGA-5-F

GODKÄNNANDE AV INRÄTTNINGAR ELLER ANLÄGGNINGAR

För de syften som avses i artikel 5.7.4 b gäller följande villkor och förfaranden:

a) Om så krävs har import av produkten godkänts av den importerande partens behöriga myndighet.

b) Den berörda inrättningen eller anläggningen har godkänts av den exporterande partens behöriga myndighet.

c) Den exporterande partens behöriga myndighet har befogenhet att upphäva eller dra in godkännandet av inrättningar eller anläggningar.

d) Den exporterande parten har tillhandahållit de relevanta uppgifter som den importerande parten begärt.

BILAGA 5-G

FÖRFARANDE AVSEENDE SPECIFIKA IMPORTKRAV FÖR VÄXTSKYDD

Ett av huvudmålen med detta förfarande är att den importerande parten efter bästa förmåga upprättar och upprätthåller en förteckning över reglerade skadegörare för varor där en fytosanitär risk föreligger inom dess territorium.

1. Om parterna gemensamt fastställer en viss vara som en prioritering ska den importerande parten, inom en tidsperiod som bestäms av parterna, upprätta en preliminär förteckning över skadegörare för den aktuella varan, så snart den från den exporterande parten erhåller

    a) information om status för skadegörare i den exporterande partens territorium som hänför sig till skadegörare som regleras av åtminstone en av parterna, och

    b) information om status för andra skadegörare som förekommer inom dess territorium, på grundval av internationella databaser och andra tillgängliga källor.

2. En importerande parts preliminära förteckning över skadegörare kan omfatta skadegörare som redan är reglerade på dess territorium. Den kan även omfatta potentiella karantänskadegörare för vilka den importerande parten kan begära en skadegörarriskanalys, om en vara bekräftas som en prioritering i enlighet med punkt 3.

3. För en vara

   a) för vilken en preliminär förteckning över skadegörare har fastställts i enlighet med punkt 2,

   b) som parterna bekräftar som en prioritering, och

   c) för vilken den exporterande parten har tillhandahållit de relevanta uppgifter som den importerande parten begärt,

   ska den importerande parten vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa sin förteckning över reglerade skadegörare samt de särskilda importvillkoren för den aktuella varan.

4. Om den importerande parten föreskriver mer än en fytosanitär åtgärd för att uppfylla de särskilda kraven vid import av en viss vara ska den exporterande partens behöriga myndighet underrätta den importerande partens behöriga myndighet om vilken åtgärd eller vilka åtgärder den kommer att använda som grund för certifiering.

BILAGA 5-H

PRINCIPER OCH RIKTLINJER FÖR ATT GENOMFÖRA EN REVISION ELLER KONTROLL

Ska överenskommas vid en senare tidpunkt.

BILAGA 5-I

EXPORTCERTIFIERING

Förlaga för hälsoattesteringar för djur och animaliska produkter

1. Officiella hälsointyg ska omfatta sändningar med produkter som handlas mellan parterna.

Hälsoattesteringar

2. Likvärdighet har erkänts: Följande förlaga till hälsoattestering ska användas (likvärdighet för åtgärder eller certifieringssystem). Se bilaga 5-E:

”[Produkt] som beskrivs i denna attestering motsvarar tillämpliga sanitära och fytosanitära åtgärder och krav i [Europeiska unionen/Kanada] (*) som har erkänts som likvärdiga med [Kanadas/Europeiska unionens] (*) sanitära och fytosanitära åtgärder och krav i enlighet med bilaga 5-E till det övergripande avtalet om ekonomi och handel mellan Kanada och Europeiska unionen [och de(t) särskilda villkor som anges i bilaga 5-E] (*).

* Stryk det som inte är tillämpligt.”

3. Tills intyg på grundval av likvärdighet har antagits ska befintliga intyg användas.

Officiella språk för utfärdande av intyg

4. a) För import till Europeiska unionen ska intyget vara avfattat på minst ett av de officiella språken i medlemsstaten för den gränskontrollstation där sändningen förs in till Europeiska unionen.

   b) För import till Kanada ska intyget vara avfattat på ett av Kanadas officiella språk.

Certifiering

5. Utbyte av originalintygsuppgifter kan ske via ett pappersbaserat system eller ett säkert system för elektroniskt utbyte av uppgifter som erbjuder en likvärdig certifieringsgaranti. Den exporterande parten kan välja att tillhandahålla elektronisk officiell certifiering om den importerande parten har fastställt att likvärdiga säkerhetsgarantier tillhandahålls, inklusive användning av elektroniska signaturer och en mekanism för oavvislighet. Om den importerande parten går med på att endast använda elektroniska intyg kan detta antingen registreras genom skriftväxling i en av bilagorna till detta kapitel eller behandlas per korrespondens i enlighet med artikel 5.14.8 i avtalet.

6. EU får utfärda sina importintyg för levande djur och animaliska produkter från Kanada med likvärdighetsstatus enligt bilaga 5-E i Traces-systemet.

BILAGA 5-J

IMPORTKONTROLLER OCH AVGIFTER

AVSNITT A

Kontrollfrekvens

Parterna får inom ramen för sina respektive befogenheter ändra frekvensen för varje gränskontroll med hänsyn till vilken art av kontroll den exporterande parten tillämpar före exporten, den importerande partens tidigare erfarenheter av produkter som importerats från den exporterande parten, eventuella framsteg när det gäller att erkänna likvärdighet eller till följd av andra åtgärder eller samråd i enlighet med detta avtal.

Tabell 1 – Frekvens för gränskontroller av sändningar av levande djur, animaliska produkter och animaliska biprodukter

Typ av gränskontroll	Normal frekvens i enlighet med artikel 5.10.1
1. Dokumentkontroll och identitetskontroll Varje part utför dokument- och identitetskontroller av alla sändningar	
2. Fysisk kontroll	
Levande djur	100 %
Sperma, embryon eller ägg	10 %
Animaliska produkter som är avsedda att användas som livsmedel Färskt kött, även slaktbiprodukter, och produkter av de nötkreatur, får, getter, svin och hästdjur som anges i rådets direktiv 92/5/EEG Hela ägg Ister och utsmält fett Djurfjälster Gelatin Kött och köttprodukter av fjäderfä Kaninkött, kött från vilt eller hägnat vilt och produkter av dessa Mjölk och mjölkprodukter Äggprodukter Honung Ben och benprodukter Köttberedningar och köttfärs Grodlår och sniglar	10 %

Typ av gränskontroll	Normal frekvens i enlighet med artikel 5.10.1
Animaliska produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel Ister och utsmält fett Djurfjälster Mjölk och mjölkprodukter Gelatin Ben och benprodukter Hudar och skinn av hovdjur Jakttroféer Bearbetat sällskapsdjursfoder Råvaror för tillverkning av foder till sällskapsdjur Råvaror, blod, blodprodukter, körtlar och organ för farmaceutisk eller teknisk användning Bearbetat djurprotein (förpackat) Borst, ull, hår och fjädrar Horn, hornprodukter, hovar och hovprodukter Biodlingsprodukter Kläckägg Naturgödsel Hö och halm	10 %

Typ av gränskontroll	Normal frekvens i enlighet med artikel 5.10.1
Bearbetat djurprotein som inte är avsett som livsmedel (i bulk)	100 % av sex på varandra följande sändningar (enligt kommissionens förordning (EU) nr 142/2011 om genomförande av förordning (EG) nr 1069/2009); om dessa på varandra följande tester är negativa ska ett slumpmässigt urval på 20 % av efterföljande bulksändningar från samma källa testas. Om ett av dessa stickprov visar sig vara positivt ska den behöriga myndigheten ta stickprov på varje sändning med samma ursprung, till dess att sex prover i följd åter ger negativt utslag.
Levande tvåskaliga blötdjur	15 %
Fisk och fiskeriprodukter avsedda som livsmedel Fiskprodukter i hermetiskt slutna behållare som håller dem stabila i rumstemperatur, färsk och fryst fisk, torkade fiskeriprodukter, saltade fiskeriprodukter, eller torkade och saltade fiskeriprodukter Övriga fiskeriprodukter Levande kräftdjur eller färsk urtagen fisk utan huvud utan annan manuell behandling	15 % 2 %

I denna bilaga avses med *sändning* en mängd produkter av samma typ, som omfattas av samma hälsointyg eller dokument, transporteras med samma transportmedel, avsänds av en enda avsändare och har sitt ursprung i samma exporterande part eller del av en sådan part.

AVSNITT B

Avgifter

Ska överenskommas vid en senare tidpunkt.

BILAGA 8-A

EXPROPRIERING

Parterna bekräftar sin gemensamma överenskommelse om följande:

1. Expropriering kan vara direkt eller indirekt:

   a) Direkt expropriering föreligger när en investering förstatligas eller på annat sätt direkt exproprieras genom formell överlåtelse av äganderätten eller beslagtagande.

   b) Indirekt expropriering föreligger när en parts åtgärd eller serie av åtgärder har motsvarande verkan som direkt expropriering, eftersom den i väsentlig omfattning berövar investeraren de grundläggande attributen för att äga sina investeringar, bland annat rätten att använda, åtnjuta och avyttra sin investering, utan formell överlåtelse av äganderätten eller formellt beslagtagande.

2. Vid fastställandet av huruvida en åtgärd eller en serie åtgärder som vidtas av en part i en specifik situation utgör indirekt expropriering krävs en faktabaserad undersökning från fall till fall som bland annat tar hänsyn till

   a) åtgärdens eller åtgärdsseriens ekonomiska konsekvenser, även om det inte räcker med att en parts åtgärd eller serie åtgärder har en negativ effekt på det ekonomiska värdet av en investering för att fastställa att en indirekt expropriering har ägt rum,

   b) varaktigheten för partens åtgärd eller serie av åtgärder,

c) i vilken omfattning åtgärden eller åtgärdsserien påverkar distinkta, rimliga investeringsgrundade förväntningar, och

d) åtgärdens eller åtgärdsseriens art, särskilt deras föremål, bakgrund och syfte.

3. För tydlighetens skull utgör icke-diskriminerande åtgärder eller åtgärdsserier som en part vidtar och som är avsedda och tillämpas för att skydda berättigade offentliga välfärdsmål, exempelvis hälsa, säkerhet och miljö, inte indirekt expropriering, utom i de sällsynta fall när effekten av en åtgärd eller serie av åtgärder är så allvarlig mot bakgrund av sitt syfte att den förefaller uppenbart orimlig.

BILAGA 8-B

STATSSKULD

1. I denna bilaga gäller följande definitioner:

   förhandlad omstrukturering: omstrukturering eller omläggning av en parts skuld som har skett genom

   a) en ändring av skuldinstrument, i enlighet med kontraktsvillkoren, inbegripet tillämplig lagstiftning, eller

   b) ett skuldbyte eller annan liknande process där innehavarna av minst 75 % av det sammanlagda kapitalbeloppet av den utestående skuld som omfattas av omstrukturering har samtyckt till skuldbytet eller till en annan process.

   tillämplig lagstiftning: för ett skuldinstrument, en jurisdiktions lagstiftning som gäller för skuldinstrumentet.

2. Det är inte tillåtet att inge ett käromål om att en omstrukturering av en parts skuld åsidosätter en skyldighet enligt avsnitten C och D, eller att fortsätta med ett redan ingivet käromål enligt avsnitt F, om omstruktureringen utgör en förhandlad omstrukturering vid tiden för ingivandet av käromålet, eller blir en förhandlad omstrukturering efter detta, med undantag för att inge ett käromål om att skuldomstruktureringen strider mot artikel 8.6 eller 8.7.

3. Trots vad som sägs i artikel 8.22.1 b och med förbehåll för punkt 2 ska en parts investerare inte få inge ett käromål, i enlighet med avsnitt F, om att en omstrukturering av en parts skuld åsidosätter en skyldighet enligt avsnitten C och D (andra än artikel 8.6 eller 8.7)[1] innan 270 dagar har förflutit från den dag då den som ingett käromålet lämnat in en skriftlig begäran om samråd enligt artikel 8.19.

4. För tydlighetens skull påpekas att med *en parts skuld* avses ett skuldinstrument som utfärdats av en part, oberoende av dess förvaltningsnivå.

[1] För tydlighetens skull ska blotta skillnader i en parts behandling av vissa investerare eller investeringar på grundval av legitima politiska mål inom ramen för en skuldkris eller hot om detta, inklusive de skillnader i behandling som följer av rätten till skuldomstrukturering, inte utgöra en överträdelse av artikel 8.6 eller 8.7.

BILAGA 8-C

UNDANTAG FRÅN TVISTLÖSNING

Beslut fattade av Kanada efter en översyn enligt *Investment Canada Act*, R.S.C. 1985, c. 28 (1st Supp.), beträffande huruvida en investering som omfattas av översyn ska tillåtas, ska inte omfattas av bestämmelserna om tvistlösning enligt avsnitt F eller av kapitel tjugonio (Tvistlösning). För tydlighetens skull påverkar detta undantag inte parternas rätt att tillämpa kapitel tjugonio (Tvistlösning) med avseende på en åtgärds förenlighet med en parts förbehåll, så som de anges i partens listor i bilagorna I, II eller III.

BILAGA 8-D

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 8.12.6

Parterna, som beaktar att tribunalen för att lösa tvister om investeringar mellan investerare och stater är avsedd att säkerställa fullgörandet av de skyldigheter som anges i artikel 8.18.1, och inte en mekanism för överklagande av beslut som meddelats av nationella domstolar, erinrar om att parternas nationella domstolar ansvarar för fastställandet av förekomsten och giltigheten av immateriella rättigheter. Vidare erkänner parterna att varje part själv beslutar om lämplig metod för att genomföra bestämmelserna i detta avtal om immateriella rättigheter i sin egen rättsordning och praxis. Parterna enas om att se över förhållandet mellan immateriella rättigheter och investeringsregler inom tre år efter ikraftträdandet av detta avtal eller på en parts begäran. Efter denna översyn och i den mån som krävs kan parterna utfärda bindande tolkningar för att säkerställa en korrekt tolkning av tillämpningsområdet för investeringsskydd enligt detta avtal i enlighet med artikel 8.31.3.

BILAGA 8-E

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKLARNA 8.16, 9.8 OCH 28.6

Vad gäller artiklarna 8.16, 9.8 (Förvägran av förmåner) och 28.6 (Nationell säkerhet), bekräftar parterna att de är eniga om att åtgärder som ”avser bevarande av den internationella freden och säkerheten” även omfattar skydd av de mänskliga rättigheterna.

BILAGA 8-F

FÖRKLARING AV KANADA OM *INVESTMENT CANADA ACT*

Kanada kommer att höja tröskeln för översyn enligt *Investment Canada Act*, R.S.C. 1985, c. 28 (1st Supp.) (nedan kallad *ICA*) till 1,5 miljarder CAD när detta avtal genomförs.

Eventuella framtida ändringar av ICA kommer att ske under förutsättning att sådana ändringar inte kan minska ICA:s överensstämmelse med investeringsåtagandena i detta avtal.

Enligt Kanadas ICA-förbehåll (bilaga I-C-1) kommer den högre tröskeln att tillämpas på förvärv av kanadensiska företag som utförs av investerare i Europeiska unionen som inte är statliga företag. Fastställandet av huruvida förvärvaren är en investerare i Europeiska unionen kommer att grundas på huruvida en medborgare i Europeiska unionen kontrollerar förvärvaren enligt lag, eller, i avsaknad av majoritetsägande, huruvida medborgare eller varaktigt bosatta personer i Europeiska unionen kontrollerar förvärvaren i praktiken, till exempel genom ägande av rösträtter eller genom medborgarskap inom styrelsen. Dessutom kommer företag i Europeiska unionen som kontrolleras av medborgare eller varaktigt bosatta personer från Kanadas befintliga frihandelsavtalspartner med vilka Kanada har investeringsåtaganden också att gynnas av den högre tröskeln.

Kanada kommer vid ikraftträdandet av detta avtal att ändra sin ICA för att införa de ändringar som är nödvändiga för den högre översynströskel som avses ovan.

BILAGA 9-A

ÖVERENSKOMMELSE OM NATIONELL BEHANDLING AV GRÄNSÖVERSKRIDANDE TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTER

1. EU-parten och Kanada är överens om följande när det gäller tillämpningen av artikel 9.3 på den behandling som en provins- eller territorieförvaltning i Kanada, eller en förvaltning i en medlemsstat i Europeiska unionen, medger gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster enligt definitionen i artikel 9.1 eller tillhandahållande av en tjänst av en fysisk person från den ena parten på den andra partens territorium.

2. Enligt artikel 9.3 omfattas personer från den andra parten eller tjänster som tillhandahålls av sådana personer inte av behandling ”som inte är mindre gynnsam än den gynnsammaste behandling i likadana situationer som denna myndighet eller förvaltning medger sina egna tjänsteleverantörer och tjänster” om

   a) när det gäller Kanada, en provins- eller territorieförvaltning i Kanada beviljar förmånligare behandling för en tjänsteleverantör som är en person från en annan provins- eller territorieförvaltning i Kanada, eller för en tjänst som tillhandahålls av denna leverantör, och

   b) när det gäller EU-parten

      i) en statlig förvaltning i en EU-medlemsstat beviljar förmånligare behandling för en tjänsteleverantör som är en person från en annan medlemsstat, eller för en tjänst som tillhandahålls av denna leverantör,

      ii) en regional förvaltning i en EU-medlemsstat beviljar förmånligare behandling för en tjänsteleverantör som är en person från en annan regional förvaltning i samma medlemsstat, eller för en tjänst som tillhandahålls av denna leverantör, och

c) den mer förmånliga behandling som avses i leden a och b medges i enlighet med specifika ömsesidiga rättigheter och skyldigheter mellan dessa förvaltningar.

3. För EU-parten omfattar punkt 2 särskilt den behandling som medges enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, utfärdat i Lissabon den 13 december 2007, avseende den fria rörligheten för personer och tjänster samt den behandling som medges genom alla åtgärder som antagits i enlighet med det fördraget. En statlig eller regional förvaltning i en av Europeiska unionens medlemsstater får bevilja förmånligare behandling enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt till sådana fysiska personer som är medborgare eller varaktigt bosatta i en annan medlemsstat i Europeiska unionen, eller till företag som bildats i enlighet med lagstiftningen i en annan medlemsstat i Europeiska unionen, och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom Europeiska unionen, och till tjänster som tillhandahålls av dessa fysiska personer eller företag.

4. För Kanada omfattar punkt 2 särskilt den behandling som medges enligt Kanadas handelsavtal (*Agreement on Internal Trade*), av den 18 juli 1994, mellan Kanadas regering och regeringarna i Kanadas provinser och territorier (nedan kallat *AIT*) samt den behandling som medges genom åtgärder som antagits i enlighet med AIT eller enligt regionala avtal om den fria rörligheten för personer och tjänster. En provins- eller territorieförvaltning i Kanada får bevilja gynnsammare behandling enligt AIT och sådana regionala avtal till sådana fysiska personer som har sin hemvist inom territoriet för en part i AIT eller i regionala avtal, eller till företag som bildats i enlighet med lagstiftningen i en part i AIT eller i regionala avtal, och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet i Kanada, och till sådana tjänster som tillhandahålls av dessa fysiska personer och företag.

BILAGA 9-B

ÖVERENSKOMMELSE OM NYA TJÄNSTER SOM INTE KLASSIFICERATS I FN:S PROVISORISKA CENTRALA PRODUKTINDELNING (*CENTRAL PRODUCT CLASSIFICATION (CPC)*), 1991

1. Parterna är överens om att kapitel tolv (Inhemska regleringar) och artiklarna 9.3, 9.5 och 9.6 inte gäller för åtgärder som rör en ny tjänst som inte kan klassificeras i CPC 1991.

2. Så långt som möjligt ska varje part informera den andra parten innan de vidtar en åtgärd som är oförenlig med kapitel tolv (Inhemska regleringar) samt artiklarna 9.3, 9.5, och 9.6 när det gäller en ny tjänst enligt punkt 1.

3. På begäran av en part ska parterna inleda förhandlingar för att införliva den nya tjänsten i detta avtals tillämpningsområde.

4. För tydlighetens skull ska punkt 1 inte tillämpas på en befintlig tjänst som kan klassificeras i CPC 1991, men som inte tidigare kunnat levereras över gränserna på grund av bristande tekniska möjligheter.

BILAGA 9-C

ÖVERENSKOMMELSE OM BUDTJÄNSTER

1. Parterna är överens om följande när det gäller tillämpningen av artiklarna 8.2.2 a (Tillämpningsområde) och 9.2.2 e (Tillämpningsområde).

2. Parterna bekräftar att budtjänster omfattas av kapitel åtta (Investeringar) och nio (Gränsöverskridande handel med tjänster), med förbehåll för tillämpliga förbehåll som anges i parternas listor i bilagorna I och II. För tydlighetens skull omfattar den behandling som erbjuds budtjänster enligt kapitel åtta och nio inte beviljandet av luftfartsrättigheter till leverantörer av budtjänster. Dessa rättigheter omfattas av luftfartsavtalet mellan Kanada och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, utfärdat i Bryssel den 17 december 2009 och i Ottawa den 18 december 2009.

BILAGA 10-A

FÖRTECKNING ÖVER KONTAKTPUNKTER I EUROPEISKA UNIONENS MEDLEMSSTATER

För tillämpningen av denna bilaga ska de förkortningar som definieras i punkt 8 i bilaga 10-E gälla.

AT
För uppehållstillstånd och visering:
Avdelning III/4 – Bosättning, civilstånd och medborgarskapsfrågor
Förbundsinrikesministeriet

För arbetsmarknadsfrågor:
EU:s arbetsmarknadslagstiftning och internationella aspekter av arbetsmarknadslagstiftningen
Förbundsministeriet för arbete, sociala frågor och konsumentskydd

BE
Direction générale Potentiel économique
Politique commerciale

BG
Direktören för internationell arbetskraftsmigration och medling
Arbetsförmedlingen

CY
Direktören för folkbokföringen och migrationsavdelningen
Inrikesministeriet

CZ
Ministeriet för industri och handel
Avdelningen för den gemensamma handelspolitiken och internationella ekonomiska organisationer

DE
Ceta-rådgivare
Kanadensisk-tyska industri- och handelskammaren

DK
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Arbetsmarknadsministeriet

EE
Chef för avdelningen för migration och gränspolitik
Inrikesministeriet

EL
Direktoratet för rättsliga och inrikes frågor & Schengenfrågor
Utrikesministeriet

ES
Ministeriet för arbetsmarknadsfrågor och social trygghet.

FI
Immigrationsenheten, sektionen för anställda
Migrationsverket

FR
Direction générale des étrangers en France (DGEF).
Ministère de l'Intérieur

HR
Chefen för handelspolitikavdelningen
Utrikes- och Europaministeriet

HU
Avdelningen för handelspolitik och global ekonomi
Utrikesministeriet

IE
Immigration and Citizenship Policy Division
Irish Naturalisation & Immigration Service

IT
Generaldirektoratet för handelspolitik
Ministeriet för ekonomisk utveckling

LT
Enheten för internationella ekonomiska organisationer
Avdelningen för yttre ekonomiska förbindelser
Republiken Litauens utrikesministerium

LU
Bureau des Passeports, Visas et Légalisations
Utrikesministeriet

LV
Lettlands byrå för medborgarskaps- och migrationsfrågor

MT
Direktör för medborgarskap och frågor rörande utomlands bosatta
Avdelningen för medborgarskap och utomlands bosatta
Ministeriet för inrikes frågor och nationell säkerhet

NL
Generaldirektoratet för yttre ekonomiska förbindelser
Utrikesministeriet

PT
Generaldirektoratet för konsulära frågor och portugisiska samfund i utlandet
Utrikesministeriet

PL
Avdelningen för handelspolitik
Ekonomiministeriet

RO
Enheten för bosättning/vistelse EU, EES, medborgare och tredjeland – direktoratet för migrationsfrågor
Generalinspektoratet för invandring

SE
Kommerskollegium
Justitiedepartementet, enheten för migrations- och asylpolitik

SI
Enheten för invandringspolitik och -lagstiftning
Migrationsverket
Direktoratet för interna administrativa frågor, migration och medborgarskap
Inrikesministeriet

SK
Polismyndigheten för utlänningsfrågor
Enheten för utlännings- och gränspolisen i polisstyrelsen
Trade Policy Department
Ekonomiministeriet

UK
Head of Migration Policy
Immigration and Border Policy Directorate
Home Office

BILAGA 10-B

FÖRBEHÅLL OCH UNDANTAG SOM GÄLLER I VISSA AV EUROPEISKA UNIONENS MEDLEMSSTATER FÖR NYCKELPERSONAL OCH AFFÄRSRESENÄRER PÅ KORTARE BESÖK

1. Artiklarna 10.7 och 10.9 omfattar inte befintliga icke-överensstämmande åtgärder som förtecknas i denna bilaga, i den mån dessa är icke-överensstämmande.

2. Åtgärder som avses i denna bilaga kan upprätthållas, fortsättas, snabbt förlängas eller ändras, förutsatt att ändringen inte minskar åtgärdens förenlighet med artiklarna 10.7 eller 10.9 jämfört med hur åtgärden var omedelbart före ändringen.[1]

3. Affärsresenärer för investeringsändamål

Alla sektorer	**AT:** Affärsresenärer ska vara anställda av ett företag som inte är en icke-vinstdrivande organisation, i övrigt: obundet. **CZ:** Affärsresenärer för investeringssyften ska vara anställda av ett företag som inte är en icke-vinstdrivande organisation, i övrigt: obundet. **SK:** Affärsresenärer för investeringssyften ska vara anställda av ett företag som inte är en icke-vinstdrivande organisation, i övrigt: obundet. Arbetstillstånd krävs, inklusive ekonomisk behovsprövning. **UK:** Tillåten vistelselängd: upp till 90 dagar inom en tolvmånadersperiod. Affärsresenärer ska vara anställda av ett företag som inte är en icke-vinstdrivande organisation, i övrigt: obundet.

[1] Denna punkt är inte tillämplig på Förenade kungarikets förbehåll.

4. Investerare

Alla sektorer	**AT:** Ekonomisk behovsprövning. **CZ, SK:** Arbetstillstånd, inklusive ekonomisk behovsprövning, krävs i fråga om investerare som är anställda av ett företag. **DK:** Högst 90 dagars vistelse inom en sexmånadersperiod. Investerare som vill etablera affärsverksamhet i Danmark som egenföretagare behöver arbetstillstånd. **FI:** Investerare ska vara anställda av ett företag som inte är en icke-vinstdrivande organisation, i mellanchefs- eller högre chefsposition. **HU:** Maximal vistelselängd 90 dagar om investeraren inte är anställd av ett företag i Ungern. Ekonomisk behovsprövning krävs om investeraren är anställd av ett företag i Ungern. **IT:** Ekonomisk behovsprövning krävs om investeraren inte är anställd av ett företag. **LT, NL, PL:** Fysiska personer som företräder en investerare erkänns inte som investerare. **LV:** För för-investeringsfasen är vistelselängden begränsad till 90 dagar inom en sexmånadersperiod. Förlängning till ett år under perioden efter investering, med förbehåll för kriterier i nationell lagstiftning som investeringsområde och investeringsbelopp. **UK:** Kategorin investerare är inte erkänd: obundet.

5. Företagsinterna förflyttningar (specialister och ledande personal)

Alla sektorer	**BG:** Antalet utländska fysiska personer anställda inom ett bulgariskt företag får inte överstiga tio procent av det genomsnittliga årliga antalet EU-medborgare som är anställda av det bulgariska företaget. Om färre än 100 personer är anställda får antalet överstiga 10 % efter godkännande. **AT, CZ, SK, UK:** Personer som omfattas av företagsinterna förflyttningar ska vara anställda av ett företag som inte är en icke-vinstdrivande organisation, i övrigt: obundet. **FI:** Ledande personal ska vara anställd av ett företag som inte är en icke-vinstdrivande organisation. **HU:** Fysiska personer som varit partner i ett företag kan inte omfattas av företagsinterna förflyttningar.

6. Företagsinterna förflyttningar (praktikanter med akademisk examen)

Alla sektorer	**AT, CZ, FR, DE, ES, HU, SK:** Den utbildning som ska tillhandahållas till följd av förflyttningen av praktikanter till ett företag måste ha anknytning till praktikantens universitetsexamen. **BG, HU:** Ekonomisk behovsprövning. **CZ, FI, SK, UK:** Praktikanter med akademisk examen ska vara anställda av ett företag som inte är en icke-vinstdrivande organisation, i övrigt: obundet.

7. Affärsresenärer på kortare besök

Alla verksamheter i bilaga 10-D	**DK, HR:** Arbetstillstånd, inbegripet ekonomisk behovsprövning, krävs om den tillfälliga affärsresenären tillhandahåller en tjänst i Danmark respektive Kroatien. **LV:** Arbetstillstånd krävs för åtgärder/verksamheter som utförs på grundval av ett kontrakt. **SK:** Vid tillhandahållande av en tjänst inom Slovakiens territorium krävs arbetstillstånd, inklusive ekonomisk behovsprövning, om tjänsten tillhandahålls utöver sju dagar per månad eller 30 dagar under kalenderåret. **UK:** Kategorin affärsresenär på kortare besök är inte erkänd: obundet.
Forskning och formgivning:	**AT:** Arbetstillstånd, inbegripet ekonomisk behovsprövning, utom för vetenskapliga och statistiska forskares forskningsverksamhet. **NL:** Arbetstillstånd krävs, inklusive ekonomisk behovsprövning.
Marknadsundersökning	**AT:** Arbetstillstånd krävs, inklusive ekonomisk behovsprövning. Ekonomisk behovsprövning krävs inte för forsknings- och analysverksamhet i upp till sju dagar per månad eller 30 dagar under ett kalenderår. Universitetsexamen krävs. **NL:** Arbetstillstånd krävs, inklusive ekonomisk behovsprövning.
Mässor och utställningar	**AT:** Arbetstillstånd, inklusive ekonomisk behovsprövning, krävs för verksamhet utöver sju dagar per månad eller 30 dagar under ett kalenderår.

Garantiservice efter köp eller leasing	**AT:** Arbetstillstånd krävs, inklusive ekonomisk behovsprövning. Ekonomisk behovsprövning krävs inte för fysiska personer som utbildar arbetstagare att utföra tjänster och som har ovanliga kunskaper. **CZ:** Arbetstillstånd krävs för verksamhet utöver sju dagar per månad eller 30 dagar under ett kalenderår. **FI:** Beroende på verksamhet kan ett uppehållstillstånd krävas. **SE:** Arbetstillstånd krävs, utom för i) personer som deltar i utbildning, testning, beredning eller komplettering av leveranser eller liknande verksamheter inom ramen för en affärstransaktion, eller ii) montörer eller tekniska instruktörer i samband med brådskande installation eller reparation av maskiner för upp till två månader i samband med en nödsituation. Ingen ekonomisk behovsprövning utförs.
Handelstransaktioner	**AT:** Arbetstillstånd, inklusive ekonomisk behovsprövning, krävs för verksamhet utöver sju dagar per månad eller 30 dagar under ett kalenderår. **FI:** En fysisk person måste tillhandahålla tjänsten som anställd hos ett företag som är beläget inom den andra partens territorium. **NL:** Arbetstillstånd krävs, inklusive ekonomisk behovsprövning.
Anställda inom turism	**NL:** Arbetstillstånd krävs, inklusive ekonomisk behovsprövning. **FI:** En fysisk person måste tillhandahålla tjänsten som anställd hos ett företag som är beläget inom den andra partens territorium. **PL:** obundet. **SE:** Arbetstillstånd krävs, utom för förare och personal i turistbussar. Ingen ekonomisk behovsprövning utförs.
Översättning och tolkning	**AT, NL:** Arbetstillstånd krävs, inklusive ekonomisk behovsprövning. **PL:** obundet.

BILAGA 10-C

LIKVÄRDIGA KVALIFIKATIONER FÖR TEKNIKER OCH VETENSKAPLIGA TEKNIKER

I detta avtal gäller följande:

a) För tekniker (CPC 8672 och 8673): slutförd treårig utbildning på eftergymnasial nivå vid en officiellt godkänd teknikinstitution anses likvärdig med högskoleexamen.

b) För vetenskapliga tekniker (CPC 881, 8671, 8674, 8676, 851, 852, 853, 8675 och 883): slutförd treårig utbildning på eftergymnasial nivå vid en officiellt godkänd institution inom ämnena agronomi, arkitektur, biologi, kemi, fysik, skogsbruk, geologi, geofysik, gruvdrift eller energi anses likvärdig med högskoleexamen.

BILAGA 10-D

VERKSAMHET SOM UTFÖRS AV AFFÄRSRESENÄRER PÅ KORTARE BESÖK

a) **Möten och samråd**: fysiska personer som deltar i möten eller konferenser eller i samråd med affärspartner.

b) **Forskning och formgivning**: tekniska, vetenskapliga och statistiska forskare som genomför oberoende forskning eller forskning för ett företag som är beläget på den andra partens territorium.

c) **Marknadsundersökning**: marknadsundersökare och analytiker som genomför forskning eller analyser för ett företag som är beläget på den andra partens territorium.

d) **Fortbildningsseminarier**: Personal som reser in till den andra partens territorium för att få utbildning i arbetsmetoder och rutiner som används av företag och organisationer i den parten, förutsatt att utbildningen är begränsad till observation, ökad förtrogenhet och deltagande i föreläsningar.

e) **Mässor och utställningar**: Personal som deltar i mässor för att göra pr för sitt företag eller dess produkter eller tjänster.

f) **Försäljning**: Företrädare för en leverantör av tjänster eller varor som tar emot beställningar eller förhandlar om försäljning av varor eller utförande av tjänster eller ingår avtal om att sälja tjänster eller varor för den leverantörens räkning, men som inte själv levererar varor eller tillhandahåller tjänster. Affärsresenärer på kortare besök gör inga direkta försäljningar till allmänheten.

g) **Inköp**: Köpare som köper varor eller tjänster för ett företag, eller lednings- och tillsynspersonal som är inblandade i affärstransaktioner på den andra partens territorium.

h) **Garantiservice efter köp eller leasing**: installatörer, reparatörer, underhållspersonal och tillsynspersonal, med specialkunskaper som krävs för att en säljare ska kunna fullgöra sina avtalsmässiga skyldigheter, tillhandahåller tjänster eller fortbildar personal för tillhandahållandet av dessa tjänster, i enlighet med en garanti eller liknande serviceavtal relaterat till försäljning eller leasing av kommersiell eller industriell utrustning eller kommersiella eller industriella maskiner, bland annat programvara, som köps eller hyrs från ett företag beläget utanför den parts territorium till vilket tillfällig inresa begärs, under hela garantins eller serviceavtalets löptid.

i) **Handelstransaktioner**: Lednings- och tillsynspersonal och personal som tillhandahåller finansiella tjänster (inklusive försäkrings- och bankpersonal och investeringsmäklare) som genomför handelstransaktioner för ett företag beläget på den andra partens territorium.

j) **Anställda inom turism**: Resebyråer, researrangörer eller turistguider som besöker eller deltar i sammankomster eller som åtföljer en resa som tagit sin början på den andra partens territorium.

k) **Översättning och tolkning**: översättare och tolkar som tillhandahåller tjänster som anställda hos ett företag som är beläget på den andra partens territorium.

BILAGA 10-E

SEKTORSVISA ÅTAGANDEN FÖR TJÄNSTELEVERANTÖRER SOM TILLHANDAHÅLLER TJÄNSTER PÅ KONTRAKTSBASIS OCH OBEROENDE YRKESUTÖVARE

1. Varje part ska i sitt territorium tillåta tillhandahållande av tjänster av tjänsteleverantörer på kontraktsbasis och av oberoende yrkesutövare från den andra parten genom närvaro av fysiska personer i enlighet med artikel 10.8, för de sektorer som förtecknas i denna bilaga och med relevanta begränsningar.

2. Förteckningen över förbehåll består av följande:

   a) En första kolumn där det anges i vilken sektor eller undersektor som förbehållen gäller.

   b) En andra kolumn där de tillämpliga begränsningarna beskrivs.

3. För Kanada tillämpas sektorsvisa åtaganden på yrken som förtecknas under ”0” och ”A” i Kanadas nationella yrkesklassificering (*NOC*).

4. Utöver förteckningen över förbehåll i denna bilaga får varje part införa eller upprätthålla åtgärder rörande kvalifikationskrav, kvalificeringsförfaranden, tekniska standarder och licensieringskrav eller licensieringsförfaranden som inte utgör en begränsning enligt artikel 10.8. Dessa åtgärder, som inbegriper krav på att ha licens, krav på att ha erkända kvalifikationer i reglerade sektorer och krav på att klara särskilda examina, t.ex. språkexamina, och även om de inte förtecknas i denna bilaga, ska under alla omständigheter gälla tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och oberoende yrkesutövare från någon av parterna.

5. För Europeiska unionen ska, i de sektorer där ekonomiska behovsprövningar tillämpas, det viktigaste kriteriet vara en bedömning av den aktuella marknadssituationen i den medlemsstat eller region där tjänsten tillhandahålls, inbegripet antalet befintliga tjänsteleverantörer och följderna för dessa.

6. Europeiska unionen gör åtaganden med avseende på artikel 10.8, differentierade för respektive medlemsstater, enligt den förteckning över förbehåll som ingår i denna bilaga.

7. De rättigheter och skyldigheter som följer av denna bilaga ska inte ha någon direkt (*self-executing*) effekt och ger alltså inte enskilda fysiska eller juridiska personer några direkta rättigheter.

8. Följande förkortningar används i den förteckning över förbehåll som ingår i denna bilaga:

AT Österrike

BE Belgien

BG Bulgarien

CY Cypern

CZ Tjeckien

DE Tyskland

DK Danmark

EE Estland

ES Spanien

EU Europeiska unionen, inklusive samtliga medlemsstater

FI Finland

FR Frankrike

EL Grekland

HR Kroatien

HU Ungern

IE Irland

IT Italien

LV Lettland

LT Litauen

LU Luxemburg

MT Malta

NL Nederländerna

PL Polen

PT Portugal

RO Rumänien

SK Slovakien

SI Slovenien

SE Sverige

UK Förenade kungariket

CAN Kanada

CSS: Tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis (*Contractual Service Suppliers*)

IP: Oberoende yrkesutövare (*Independent Professionals*)

9. Artikel 10.8.1 gäller för följande sektorer eller undersektorer:

a) Juridisk rådgivning angående folkrätt och utländsk rätt[1]

b) Redovisnings- och bokföringstjänster

c) Skatterådgivning

d) Arkitekttjänster och stadsplanerings- och landskapsarkitekttjänster

e) Ingenjörstjänster och integrerade tekniska tjänster

f) Läkar- och tandläkartjänster

g) Veterinärtjänster

h) Barnmorsketjänster

i) Tjänster som tillhandahålls av sjuksköterskor, sjukgymnaster och paramedicinsk personal

[1] I denna bilaga omfattar en medlemsstats förbehåll för juridiska tjänster enligt bilagorna I eller II avseende ”*inhemsk lagstiftning*” även ”*EU:s och medlemsstaternas lagstiftning*”.

j) Databehandlingstjänster och därmed sammanhängande tjänster

k) Forsknings- och utvecklingstjänster

l) Reklamtjänster

m) Marknads- och opinionsundersökningar

n) Konsulttjänster inom organisationsledning

o) Tjänster i samband med konsulttjänster inom organisationsledning

p) Teknisk provning och analys

q) Därtill hörande vetenskapliga och tekniska konsulttjänster

r) Gruvdrift

s) Underhåll och reparation av fartyg

t) Underhåll och reparation av utrustning för järnvägstransport

u) Underhåll och reparation av motorfordon, motorcyklar, snöskotrar och vägtransportutrustning

v) Underhåll och reparation av luftfartyg och delar till luftfartyg

w) Underhåll och reparation av metallvaror, maskiner (inte kontorsmaskiner), utrustning (inte transport- och kontorsutrustning) samt hushållsartiklar och personliga artiklar

x) Översättnings- och tolkningstjänster

y) Telekommunikationstjänster

z) Post- och budtjänster

aa) Byggtjänster och tillhörande ingenjörstjänster

bb) Markundersökning

cc) Högre utbildning

dd) Tjänster som rör jordbruk, jakt och skogsbruk

ee) Miljötjänster

ff) Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster, rådgivnings- och konsulttjänster

gg) Andra finansiella tjänster, rådgivnings- och konsulttjänster

hh) Transport, rådgivnings- och konsulttjänster

ii) Resebyrå- och researrangörstjänster

jj) Turistguidetjänster

kk) Tillverkning, rådgivnings- och konsulttjänster

10. Artikel 10.8.2 gäller för följande sektorer eller undersektorer:

a) Juridisk rådgivning angående folkrätt och utländsk rätt[1]

b) Arkitekttjänster och stadsplanerings- och landskapsarkitekttjänster

[1] I denna bilaga omfattar en medlemsstats förbehåll för juridiska tjänster enligt bilagorna I eller II avseende ”*inhemsk lagstiftning*” även ”*EU:s och medlemsstaternas lagstiftning*”.

c) Ingenjörstjänster och integrerade tekniska tjänster

d) Databehandlingstjänster och därmed sammanhängande tjänster

e) Forsknings- och utvecklingstjänster

f) Marknads- och opinionsundersökningar

g) Konsulttjänster inom organisationsledning

h) Tjänster i samband med konsulttjänster inom organisationsledning

i) Gruvdrift

j) Översättnings- och tolkningstjänster

k) Telekommunikationstjänster

l) Post- och budtjänster

m) Högre utbildning

n) Försäkringsrelaterade tjänster, rådgivnings- och konsulttjänster

o) Andra finansiella tjänster, rådgivnings- och konsulttjänster

p) Transport, rådgivnings- och konsulttjänster

q) Tillverkning, rådgivnings- och konsulttjänster

11. **Förteckning över förbehåll**

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
EU – ALLA SEKTORER	**Vistelsens längd** I **AT, UK**: Längsta vistelse för CSS och IP ska vara en sammanlagd period av högst sex månader under en 12-månadsperiod eller för kontraktets giltighetstid, beroende på vilket som är mindre. I **LT**: Längsta vistelse för CSS och IP ska vara en period på sex månader som kan förlängas en gång med ytterligare högst sex månader, eller för kontraktets giltighetstid, beroende på vilket som är mindre. I **BE, CZ, MT, PT**: Längsta vistelse för CSS och IP ska vara en period av högst tolv på varandra följande månader eller för kontraktets giltighetstid, beroende på vilket som är mindre. **Tekniker** Bilaga 10-C ska tillämpas för EU med följande undantag: **AT, DE, EL, ES, HU, IT, LT, NL, PT, SK, UK**. I **CY**: Bilaga 10-C gäller endast för teknisk verksamhet i undersektorerna CPC 8676, 851, 852, 853 och 883. I **FI**: Ekonomisk behovsprövning. i **FR:** Bilaga 10-C gäller endast för teknisk verksamhet i undersektor CPC 86721. I **PL:** Tekniker måste minst ha en universitetsexamen motsvarande kandidatexamen.
CAN – alla sektorer	**Tekniker** **CAN:** BILAGA 10-C gäller.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Juridisk rådgivning angående folkrätt och utländsk rätt (del av CPC 861)	CSS: I **AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SE, UK**: Inga. I **BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga. IP: I **AT, CY, DE, EE, FR, HR, IE, LU, LV, NL, PL, PT, SE, UK**: Inga. I **BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga.
Redovisnings- och bokföringstjänster (CPC 86212 utom revision, 86213, 86219 och 86220)	CSS: I **AT, BE, CY, DE, EE, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **BG, CZ, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Skatterådgivning (CPC 863)[1]	CSS: I **AT, BE, CY, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK**: Inga. I **BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **PT**: obundet. **CAN:** Inga. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

[1] Omfattar inte juridisk rådgivning och juridisk representation i skattefrågor, som omfattas av Juridisk rådgivning angående folkrätt och utländsk rätt.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Arkitekttjänster och **Stadsplanerings- och landskapsarkitekttjänster** (CPC 8671 och 8674)	CSS: I **BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **FI**: Inga, förutom att en Fysisk person måste visa att han/hon har specialkunskaper som är relevanta för den tjänst som tillhandahålls. I **BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. I **AT:** Endast för stadsplaneringstjänster: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga. IP: I **CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **FI**: Inga, förutom att en Fysisk person måste visa att han/hon har specialkunskaper som är relevanta för den tjänst som tillhandahålls. I **BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **AT:** Endast för stadsplaneringstjänster: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Ingenjörstjänster och **Integrerade tekniska tjänster** (CPC 8672 och 8673)	CSS: I **BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **FI**: Inga, förutom att en Fysisk person måste visa att han/hon har specialkunskaper som är relevanta för den tjänst som tillhandahålls. I **BG, CZ, DE, LT, LV, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. I **AT:** Endast för planeringstjänster: Ekonomisk behovsprövning. I **HU:** Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga. IP: I **CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **FI**: Inga, förutom att en Fysisk person måste visa att han/hon har specialkunskaper som är relevanta för den tjänst som tillhandahålls. I **BE, BG, CZ, DK, ES, IT, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **AT:** Endast för planeringstjänster: Ekonomisk behovsprövning. I **HU:** Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Läkar-, tandläkar- och psykologtjänster (CPC 9312 och del av CPC 85201)	CSS: i **SE**: Inga. I **CY, CZ, DE, DK, EE, ES, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI**: Ekonomisk behovsprövning. i **FR:** Ekonomisk behovsprövning, utom för psykologer, där: obundet. I **AT:** Obundet utom för psykologer och tandläkartjänster, där: Ekonomisk behovsprövning. I **BE, BG, EL, FI, HR, HU, LT, LV, SK, UK**: obundet. **CAN:** obundet. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.
Veterinärtjänster (CPC 932)	CSS: i SE: Inga. I **CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI**: Ekonomisk behovsprövning. I **AT, BE, BG, HR, HU, LV, SK, UK**: obundet. **CAN:** obundet. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Barnmorsketjänster (del av CPC 93191)	CSS: i **SE**: Inga. I **AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI**: Ekonomisk behovsprövning. I **BE, BG, FI, HR, HU, SK, UK**: obundet. **CAN:** obundet. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.
Tjänster som tillhandahålls av sjuksköterskor, sjukgymnaster och paramedicinsk personal (del av CPC 93191)	CSS: i **SE**: Inga. I **AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI**: Ekonomisk behovsprövning. I **BE, BG, FI, HR, HU, SK, UK**: obundet. **CAN:** obundet. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Databehandlingstjänster och därmed sammanhängande tjänster (CPC 84)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **FI**: Inga, förutom att en Fysisk person måste visa att han/hon har specialkunskaper som är relevanta för den tjänst som tillhandahålls. I **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. **CAN:** Inga. IP: I **CY, DE, EE, EL, FR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **FI**: Inga, förutom att en Fysisk person måste visa att han/hon har specialkunskaper som är relevanta för den tjänst som tillhandahålls. I **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **HR**: obundet. **CAN:** Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Forsknings- och utvecklingstjänster (CPC 851, 852 utom psykologtjänster[1], och 853)	CSS: **EU utom i SE**: Krav på mottagningsavtal med ett godkänt forskningsorgan[2]. **EU** utom i **CZ, DK, SK:** Inga. I **CZ, DK, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga. IP: **EU utom i SE**: Krav på mottagningsavtal med ett godkänt forskningsorgan[3]. **EU** utom i **BE, CZ, DK, IT, SK**: Inga. I **BE, CZ, DK, IT, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga.
Reklamtjänster (CPC 871)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. CAN: Inga. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

1 Del av CPC 85201, som omfattas av Läkar- och tandläkartjänster.

2 För alla EU:s medlemsstater utom DK och UK måste godkännandet av forskningsorganet och mottagningsavtalet uppfylla de villkor som fastställts i enlighet med direktiv 2005/71/EG av den 12 oktober 2005.

3 För alla EU:s medlemsstater utom DK och UK måste godkännandet av forskningsorganet och mottagningsavtalet uppfylla de villkor som fastställts i enlighet med direktiv 2005/71/EG av den 12 oktober 2005.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Marknads- och opinionsundersökningar (CPC 864)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, DK, EL, FI, HR, LV, MT, RO, SI, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **PT**: Inga, utom för opinionsundersökningar (CPC 86402), där: obundet. I **HU, LT:** Ekonomisk behovsprövning, utom för opinionsundersökningar (CPC 86402), där: obundet. **CAN:** Inga. IP: I **CY, DE, EE, FR, IE, LU, NL, PL, SE, UK**: Inga. I **AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HR, IT, LV, MT, RO, SI, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **PT**: Inga, utom för opinionsundersökningar (CPC 86402), där: obundet. I **HU, LT:** Ekonomisk behovsprövning, utom för opinionsundersökningar (CPC 86402), där: obundet. **CAN:** Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Konsulttjänster inom organisationsledning (CPC 865)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. **CAN:** Inga. IP: I **CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK:** Inga. I **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Tjänster i samband med konsulttjänster inom organisationsledning (CPC 866)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. I **HU:** Ekonomisk behovsprövning, utom för medlings- och förlikningstjänster (CPC 86602), där: obundet. **CAN:** Inga. IP: I **CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, IT, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **HU:** Ekonomisk behovsprövning, utom för medlings- och förlikningstjänster (CPC 86602), där: obundet. **CAN:** Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Teknisk provning och analys (CPC 8676)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. **CAN:** Inga. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.
Därtill hörande vetenskapliga och tekniska konsulttjänster (CPC 8675)	CSS: I **BE, CY, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. i **DE**: Inga, utom för lantmätare med offentligt uppdrag, där: obundet. i **FR:** Inga utom för lantmäteriverksamhet som rör fastställandet av äganderätt och marklagstiftning, där: obundet. I **BG**: obundet. **CAN:** Inga. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Gruvdrift (CPC 883, endast rådgivnings- och konsulttjänster)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. **CAN:** Inga. IP: I **CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga.
Underhåll och reparation av fartyg (del av CPC 8868)	CSS: I **BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Underhåll och reparation av utrustning för järnvägstransport (del av CPC 8868)	CSS: I **BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.
Underhåll och reparation av motorfordon, motorcyklar, snöskotrar och vägtransportutrustning (CPC 6112, 6122, del av 8867 och del av 8868)	CSS: I **BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Underhåll och reparation av luftfartyg och delar till luftfartyg (del av CPC 8868)	CSS: I **BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.
Underhåll och reparation av metallvaror, maskiner (inte kontorsmaskiner), utrustning (inte transport- och kontorsutrustning) samt hushållsartiklar och personliga artiklar[1] (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 och 8866)	CSS: I **BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, DE, DK, HU, IE, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **FI**: Obundet utom inom ramen för garantiserviceavtal där vistelselängden är begränsad till sex månader, för underhåll och reparation av hushållsartiklar och personliga artiklar (CPC 633): Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga, utom för chefer i allmännyttiga företag, för vilka gäller: obundet. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

[1] Underhåll och reparation av kontorsmaskiner och kontorsutrustning, inbegripet datorer (CPC 845), omfattas av Databehandlingstjänster.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Översättnings- och tolkningstjänster (CPC 87905, utom officiell eller auktoriserad verksamhet)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga. IP: I **CY, DE, EE, FR, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **HR**: obundet. **CAN:** Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Telekommunikationstjänster (CPC 7544, endast rådgivnings- och konsulttjänster)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet. IP: I **CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Post- och budtjänster (CPC 751, endast rådgivnings- och konsulttjänster)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, FI, HU, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet. IP: I **CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, FI, HU, IT, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Byggtjänster och tillhörande ingenjörstjänster (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 och 518. BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 och 517)	CSS: **EU**: Obundet utom i **BE, CZ, DK, ES, FR, NL** och **SE**. I **BE, DK, ES, NL, SE**: Inga. I **CZ**: Ekonomisk behovsprövning. i **FR:** Obundet, utom för tekniker, för vilka arbetstillstånd beviljas för högst sex månader. Krav på godkänt ekonomiskt behovstest. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.
Markundersökning (CPC 5111)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, FI, HU, LT, LV, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. **CAN:** Inga. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Högre utbildning (CPC 923)	CSS: **EU utom i LU, SE**: obundet. I **LU:** Obundet utom för universitetsprofessorer, där: Inga. i **SE**: Inga, utom för offentligfinansierade och privatfinansierade leverantörer av utbildningstjänster med någon form av statligt stöd, där: obundet. **CAN:** obundet. IP: **EU utom i SE**: obundet. i **SE**: Inga, utom för offentligfinansierade och privatfinansierade leverantörer av utbildningstjänster med någon form av statligt stöd, där: obundet. **CAN:** obundet.
Jordbruk, jakt och skogsbruk (CPC 881, endast rådgivnings- och konsulttjänster)	CSS: **EU** utom i **BE, DE, DK, ES, FI, HR** och **SE**. Obundet. I **BE, DE, ES, HR, SE**: Inga. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning. I **FI**: Obundet, utom för rådgivnings- och konsulttjänster som rör skogsbruk, där: Inga. **CAN:** Inga. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Miljötjänster (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, del av 94060, 9405, del av 9406 och 9409)	CSS: I **BE, CY, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.
Försäkrings- och försäkringsrelaterade tjänster (endast rådgivnings- och konsulttjänster)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, FI, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. I **HU:** obundet. **CAN:** Inga. IP: I **CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **HU:** obundet. **CAN:** Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Andra finansiella tjänster (endast rådgivnings- och konsulttjänster)	CSS: I **BE, CY, DE, ES, EE, EL, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, FI, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. I **HU:** obundet. **CAN:** Inga. IP: I **CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, FI, IT, LT, NL, PL, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **HU:** obundet. **CAN:** Inga.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Transport (CPC 71, 72, 73 och 74, endast rådgivnings- och konsulttjänster)	CSS: I **CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. i **BE**: obundet. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet. IP: I **CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **PL:** Ekonomisk behovsprövning, utom för lufttrafik, där: Inga. i **BE**: obundet. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Resebyrå- och researrangörstjänster (inbegripet reseledare[1]) (CPC 7471)	CSS: I **AT, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK**: Inga. I **BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. i **BE, IE**: Obundet utom för reseledare, där: Inga. **CAN:** Inga. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.
Turistguidetjänster (CPC 7472)	CSS: i **SE, UK**: Inga. I **AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, NL, RO, SK, SI**: Ekonomisk behovsprövning. I **ES, HR, LT, PL, PT**: obundet. **CAN:** Inga. IP: **EU**: obundet. **CAN:** obundet.

[1] Tjänsteleverantörer som har till uppgift att åtfölja resegrupper om minst tio fysiska personer utan att fungera som guider på särskilda platser.

Sektor eller undersektor	Beskrivning av förbehåll
Tillverkning (CPC 884 och 885, endast rådgivnings- och konsulttjänster)	CSS: I **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. I **DK**: Ekonomisk behovsprövning, utom för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis och som stannar högst tre månader. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet. IP: I **CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK**: Inga. I **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK**: Ekonomisk behovsprövning. **CAN:** Inga, utom för chefer, där: obundet.

BILAGA 10-F

ÖVERENSKOMMELSE OM MAKAR TILL ANSTÄLLDA SOM FÖRFLYTTAS FÖRETAGSINTERNT

1. För medlemsstater i Europeiska unionen som omfattas av tillämpningen av Europaparlamentets och rådet direktiv 2014/66/EU av den 15 maj 2014 om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern förflyttning ska Europeiska unionen medge en rätt till tillfällig inresa och vistelse till makar till kanadensiska medborgare som förflyttas företagsinternt till Europeiska unionen som är likvärdig den som medges makar till personer som förflyttas företagsinternt enligt direktiv 2014/66/EU.

2. Kanada ska till makar till medborgare i Europeiska unionen som förflyttas företagsinternt till Kanada medge en behandling som är likvärdig den som medges makar till kanadensiska medborgare som förflyttas företagsinternt i den berörda personens ursprungsmedlemsstat i Europeiska unionen.

BILAGA 11-A

RIKTLINJER FÖR AVTAL OM ÖMSESIDIGT ERKÄNNANDE AV YRKESMÄSSIGA KVALIFIKATIONER

Inledning

Denna bilaga innehåller riktlinjer som ska ge praktisk vägledning för att underlätta ingående av avtal om ömsesidigt erkännande med avseende på reglerade yrken. Dessa riktlinjer är inte bindande och ändrar eller påverkar inte en parts rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal.

Definitioner

I denna bilaga gäller följande definitioner:

anpassningsperiod: en period med handledning, eventuellt åtföljd av kompletterande utbildning, i ett reglerat yrke i värdstatens jurisdiktion under ansvar av en kvalificerad person. Denna praktik ska utvärderas. De detaljerade bestämmelserna för anpassningsperioden och dess utvärdering och för den handledda personens yrkesställning ska på lämpligt sätt anges i värdstatens lagstiftning.

lämplighetsprov: ett prov som endast gäller sökandens yrkeskunnighet och som utarbetas av de behöriga myndigheterna i värdstaten i syfte att bedöma sökandens förmåga att utöva ett reglerat yrke i denna jurisdiktion.

kompetensbredd: en verksamhet eller en grupp av verksamheter som omfattas av ett reglerat yrke.

Om form och innehåll för avtal om ömsesidigt erkännande av yrkesmässiga kvalifikationer

I detta avsnitt redogörs för olika frågor som kan behandlas vid förhandlingar och, om så överenskommits, ingå i de slutliga avtalen. Det innehåller krav som kan ställas på utländska yrkespersoner som vill utnyttja sådana avtal.

1. Deltagare

Parterna i avtalet bör anges tydligt.

2. Avtalets syfte

Avtalets syfte bör anges tydligt.

3. Avtalets tillämpningsområde

Avtalets bör tydligt ange följande:

a) Avtalets räckvidd, dvs. vilka specifika yrkestitlar och verksamheter som det omfattar.

b) Vem som har rätt att använda de berörda yrkestitlarna.

c) Huruvida erkännandemekanismen grundar sig på formella kvalifikationer, på en licens som erhållits i härkomstjurisdiktionen eller på något annat krav.

d) Huruvida avtalet medger tillfälligt eller permanent tillträde till yrket i fråga.

4. Bestämmelser om ömsesidigt erkännande

Avtalet bör tydligt ange de villkor som ska uppfyllas för erkännande av kvalifikationer inom varje jurisdiktion, och den nivå av likvärdighet som överenskommits.

Det bör övervägas att tillämpa följande fyrstegsförfarande för att förenkla och underlätta erkännandet av kvalifikationer.

Fyrstegsförfarande för erkännande av kvalifikationer

Steg ett: Kontroll av likvärdighet

De förhandlande parterna bör kontrollera den allmänna likvärdigheten av det reglerade yrkets kompetensbredd eller kvalifikationer inom deras respektive jurisdiktioner.

Granskningen av kvalifikationer bör omfatta insamling av alla relevanta uppgifter som rör kompetensbreddsrättigheter knutna till en rättslig befogenhet att utöva yrket eller de kvalifikationer som krävs för ett specifikt reglerat yrke i respektive jurisdiktion.

Följaktligen bör de förhandlande parterna

a) identifiera verksamheter eller grupper av verksamheter som omfattas av det reglerade yrkets kompetensbreddsrättigheter, och

b) fastställa de kvalifikationer som krävs i respektive jurisdiktion. Dessa kan omfatta följande:

   i) Vilken minsta utbildningsnivå som krävs, t.ex. inträdeskrav, studiernas längd och ämnen som studerats.

ii) Den lägsta erfarenhetsnivå som behövs, till exempel plats, längd och villkor för praktisk utbildning eller handledd yrkespraktik innan licenstilldelning, eller etiska och disciplinära ramar.

iii) Examina, särskilt yrkesrelaterade.

iv) Den utsträckning i vilken kvalifikationer från en jurisdiktion erkänns i den andra jurisdiktionen.

v) De kvalifikationer som de behöriga myndigheterna i varje jurisdiktion är beredda att erkänna, exempelvis genom att förteckna särskilda examensbevis eller intyg, eller genom hänvisning till särskilda minimikrav som ska certifieras av de behöriga myndigheterna i ursprungsjurisdiktionen, inklusive huruvida innehav av en viss kvalifikationsnivå skulle möjliggöra erkännande för vissa aktiviteter i kompetensbredden men inte andra (utbildningens nivå och längd, utbildningens huvudsakliga inriktning, övergripande ämnen och områden).

Övergripande likvärdighet föreligger mellan kompetensbreddsrättigheter eller kvalifikationer för det reglerade yrket om det inte finns några väsentliga skillnader i detta avseende mellan jurisdiktionerna.

Steg två: Bedömning av väsentliga skillnader

Väsentliga skillnader i den omfattning av kvalifikationer som krävs för att utöva ett reglerat yrke föreligger i följande fall:

a) Stora skillnader i grundläggande kunskaper.

b) Betydande skillnader i utbildningens längd eller innehåll mellan jurisdiktionerna.

Det finns en väsentlig skillnad i kompetensbredden om

a) en eller flera yrkesaktiviteter inte ingår i motsvarande yrke i ursprungsjurisdiktionen,

b) dessa aktiviteter är föremål för särskild utbildning i värdlandets jurisdiktion, och

c) utbildningen för dessa verksamheter inom värdlandets jurisdiktion omfattar ämnen som väsentligt avviker från dem som ingår i sökandens kvalifikationer.

Steg tre: Kompensationsåtgärder

Om de förhandlande parterna fastställer att det råder väsentliga skillnader i kompetensbreddsrättigheter eller kvalifikationer mellan jurisdiktionerna kan de fastställa kompensationsåtgärder för att överbrygga skillnaderna.

En kompensationsåtgärd kan bland annat vara en anpassningsperiod eller, vid behov, ett lämplighetsprov.

Kompensationsåtgärderna ska stå i proportion till de väsentliga skillnader som de avses åtgärda. De förhandlande parterna bör också, innan en kompensationsåtgärd fastställs, utvärdera eventuella praktiska yrkeserfarenheter som förvärvats i ursprungsjurisdiktionen för att se om denna erfarenhet är tillräcklig för att helt eller delvis avhjälpa de väsentliga skillnaderna i kompetensbreddsrättigheter eller kvalifikationer mellan jurisdiktionerna.

Steg fyra: Identifiering av villkor för erkännande

När bedömningen av den allmänna likvärdigheten av kompetensbreddsrättigheter eller kvalifikationer i reglerade yrken har slutförts ska de förhandlande parterna i avtalet ange följande:

a) Den rättsliga behörighet som krävs för att utöva det reglerade yrket.

b) De kvalifikationer som krävs för det reglerade yrket.

c) Behovet av kompensationsåtgärder.

d) I vilken utsträckning yrkeserfarenhet kan uppväga väsentliga skillnader.

e) En beskrivning av varje kompensationsåtgärd, inklusive tillämpning av anpassningsperioder eller lämplighetsprov.

5. Genomförandemekanismer

Avtalet bör innehålla följande:

a) Regler och förfaranden som ska användas för att övervaka och säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna i avtalet.

b) Mekanismer för dialog och administrativt samarbete mellan avtalsparterna.

c) Möjligheten för enskilda sökande att ta upp frågor som härrör från tolkningen eller genomförandet av avtalet.

Som vägledning för behandling av enskilda sökande bör avtalet innehålla uppgifter om följande:

a) Kontaktpunkter för information om alla frågor som är relevanta för ansökan, t.ex. behöriga myndigheters namn och adress, licensformaliteter, information om ytterligare krav som måste uppfyllas i värdlandets jurisdiktion.

b) Hur lång tid förfarandena för berörda myndigheters behandling av ansökningar tar i värdlandets jurisdiktion.

c) Den dokumentation som krävs av sökande och i vilken form den ska presenteras.

d) Godkännande av handlingar och intyg som utställts i värdlandets jurisdiktion avseende kvalifikationer och licensiering.

e) Förfaranden för överklagande eller omprövning hos de berörda myndigheterna.

Avtalet bör även innehålla följande åtaganden från de behöriga myndigheterna:

a) Förfrågningar om krav och förfaranden för licensiering och kvalifikationer ska behandlas omgående.

b) Tillräcklig tid ges för de sökande att uppfylla kraven i ansökningsförfarandet och för eventuella överklaganden eller omprövning av de berörda myndigheterna.

c) Examina eller prov kommer att anordnas med rimliga tidsintervall.

d) Avgifter för sökande som vill dra nytta av villkoren i avtalet ska stå i proportion till de kostnader som har förorsakats värdlandets jurisdiktion.

e) Uppgifter lämnas om alla eventuella stödprogram för praktisk utbildning i värdlandets jurisdiktion, och om alla eventuella åtaganden som värdlandets jurisdiktion gjort i detta sammanhang.

6. Licensiering och andra bestämmelser i värdlandets jurisdiktion

Där så är tillämpligt bör avtalet om ömsesidigt erkännande också ange på vilket sätt och på vilka villkor licenser erhålls när behörighet fastställts, och vad en licens medför, till exempel en licens och dess innehåll, medlemskap i en yrkesorganisation eller användning av yrkesmässiga eller akademiska titlar. Alla licensieringskrav som inte avser kvalifikationer bör förklaras, inklusive krav på

a) kontorsadress, upprätthållande av ett etableringsställe eller etablering/bosättning,

b) språkkunskaper,

c) god vandel,

d) ansvarsförsäkring,

e) efterlevnad av värdlandsjurisdiktionens krav för användning av handels- eller företagsnamn, och

f) iakttagande av värdlandets etiska normer, t.ex. oberoende och gott uppförande.

För att säkerställa transparens bör avtalet innehålla följande uppgifter för varje värdlandsjurisdiktion:

a) Relevant lag som tillämpas, t.ex. för disciplinära åtgärder, ekonomiskt ansvar eller skadeståndsskyldighet.

b) Principerna för disciplin och kontroll av efterlevnad av yrkesetiska regler, inbegripet disciplinär jurisdiktion och eventuella följdeffekter på utövande av yrkesverksamhet.

c) Metoder för löpande kontroll av behörighet.

d) Kriterier och förfaranden för återkallande av registreringen.

7. Översyn av avtalet

Om avtalet innehåller villkor enligt vilka avtalet kan ses över eller återkallas, bör uppgifterna om detta anges tydligt.

8. Transparens

Parterna ska

a) offentliggöra texten till de avtal som har ingåtts, och

b) underrätta varandra om eventuella ändringar av kvalifikationer som kan påverka tillämpningen eller genomförandet av ett sådant avtal. Om möjligt bör varje part ges tillfälle att kommentera den andra partens ändringar.

BILAGA 13-A

GRÄNSÖVERSKRIDANDE HANDEL MED FINANSIELLA TJÄNSTER

Kanadas lista

Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster

1. Artikel 13.7.1 är tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av eller handel med finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

    a) Försäkring av risker rörande

        i) sjötransport, kommersiell luftfart samt uppskjutning av rymdfarkoster och frakt i rymden (inbegripet satelliter) när sådan försäkring täcker godset som transporteras, farkosten som transporterar godset eller skadeståndsskyldighet som följer av denna transport, och

        ii) gods i internationell transittrafik.

    b) Återförsäkring och retrocession.

    c) Försäkringsrelaterade tjänster såsom anges i led iv i definitionen av försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster i artikel 13.1.

d) Försäkringsförmedling, till exempel mäklarverksamhet och agenturverksamhet, av försäkring mot risker som hänför sig till de tjänster som förtecknas i leden a och b.

Bankverksamhet och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster)

2. Artikel 13.7.1 är tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av eller handel med finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

a) Tillhandahållande och överföring av finansiell information, bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara, så som beskrivs i led xi i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1.

b) Rådgivningstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster, så som beskrivs i led xii i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1, men med undantag för förmedling enligt beskrivningen i det ledet.

Portföljförvaltning

3. Artikel 13.7.1 är tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av eller handel med finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på tillhandahållandet av följande tjänster till ett system för kollektiva investeringar på det egna territoriet:

a) Investeringsrådgivning.

b) Portföljförvaltning, med undantag för

i) förvaringstjänster,

ii) notariattjänster, eller

iii) verkställande tjänster.

4. För tillämpning av detta åtagande ska portföljförvaltning anses vara förvaltning av värdepappersportföljer på skönsmässig grund enligt uppdrag från enskilda kunder, om dessa portföljer innehåller ett eller flera finansiella instrument.

5. Ett system för kollektiva investeringar ska anses vara investeringsfonder eller fondförvaltningsföretag som regleras eller registreras enligt gällande lagar och förordningar om värdepapper. Utan hinder av punkt 3 kan Kanada kräva att system för kollektiva investeringar som är belägna i Kanada ska behålla det slutgiltiga ansvaret för förvaltningen av systemet för kollektiva investeringar eller de medel som det förvaltar.

6. Förbehåll för oförenliga åtgärder som Kanada fastställt i sin lista i bilaga III är inte tillämpliga på punkterna 3–5.

Europeiska unionens lista
(gäller i samtliga medlemsstater i Europeiska unionen om inte annat anges)

Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster

1. Med undantag för **CY, EE, LV, LT, MT** och **PL**[1] är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

   a) Försäkring av risker rörande

      i) sjötransport, kommersiell luftfart samt uppskjutning av rymdfarkoster och frakt i rymden (inbegripet satelliter) när sådan försäkring täcker godset som transporteras, farkosten som transporterar godset eller skadeståndsskyldighet som följer av denna transport, och

      ii) gods i internationell transittrafik.

   b) Återförsäkring och retrocession.

   c) Försäkringsrelaterade tjänster såsom anges i led iv i definitionen av försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster i artikel 13.1.

   d) Försäkringsförmedling, till exempel mäklarverksamhet och agenturverksamhet, av försäkring mot risker som hänför sig till de tjänster som förtecknas i leden a och b.

[1] De förkortningar som används i denna bilaga definieras i punkt 8 i huvudanmärkningen till bilaga I (Förbehåll för befintliga åtgärder och åtaganden om liberalisering).

2. För **CY** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

   a) Direktförsäkringstjänster (inbegripet koassurans) för försäkring av risker som rör

      i) sjötransport, kommersiell luftfart samt uppskjutning av rymdfarkoster och frakt i rymden (inbegripet satelliter) när sådan försäkring täcker godset som transporteras, farkosten som transporterar godset eller skadeståndsskyldighet som följer av denna transport, och

      ii) gods i internationell transittrafik.

   b) Försäkringsförmedling.

   c) Återförsäkring och retrocession.

   d) Försäkringsrelaterade tjänster såsom anges i led iv i definitionen av försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster i artikel 13.1.

3. För **EE** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

   a) Direktförsäkring (inbegripet koassurans).

   b) Återförsäkring och retrocession.

   c) Försäkringsförmedling.

   d) Försäkringsrelaterade tjänster såsom anges i led iv i definitionen av försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster i artikel 13.1.

4. För **LV** och **LT** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

   a) Försäkring av risker rörande

      i) sjötransport, kommersiell luftfart samt uppskjutning av rymdfarkoster och frakt i rymden (inbegripet satelliter) när sådan försäkring täcker godset som transporteras, farkosten som transporterar godset eller skadeståndsskyldighet som följer av denna transport, och

      ii) gods i internationell transittrafik.

   b) Återförsäkring och retrocession.

   c) Försäkringsrelaterade tjänster såsom anges i led iv i definitionen av försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster i artikel 13.1.

5. För **MT** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

   a) Försäkring av risker rörande

      i) sjötransport, kommersiell luftfart samt uppskjutning av rymdfarkoster och frakt i rymden (inbegripet satelliter) när sådan försäkring täcker godset som transporteras, farkosten som transporterar godset eller skadeståndsskyldighet som följer av denna transport, och

      ii) gods i internationell transittrafik.

   b) Återförsäkring och retrocession.

c) Försäkringsrelaterade tjänster såsom anges i led iv i definitionen av försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster i artikel 13.1.

6. För **PL** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

a) Försäkring av risker som rör varor i internationell handel.

b) Återförsäkring och retrocession av risker som rör varor i internationell handel.

Bankverksamhet och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster).

7. Med undantag för **BE, CY, EE**, **LV, LT**, **MT, SI** och **RO** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

a) Tillhandahållande och överföring av finansiell information, bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara, så som beskrivs i led xi i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1.

b) Rådgivningstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster, även bankrelaterade, så som beskrivs i led xii i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1, men med undantag för förmedling enligt beskrivningen i det ledet.

8. För **BE** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

a) Tillhandahållande och överföring av finansiell information, bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara, så som beskrivs i led xi i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1.

9. För **CY** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

   a) Handel för egen eller annans räkning, på en börs, på en OTC-marknad eller på annat sätt, med överlåtbara värdepapper.

   b) Tillhandahållande och överföring av finansiell information, bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara, så som beskrivs i led xi i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1.

   c) Rådgivningstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster, även bankrelaterade, så som beskrivs i led xii i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1, men med undantag för förmedling enligt beskrivningen i det ledet.

10. För **EE** och **LT** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

   a) Mottagande av insättningar

   b) Utlåning av alla slag.

   c) Finansiell leasing.

   d) Alla betalnings- och penningförmedlingstjänster.

   e) Garantier och åtaganden

   f) Handel för egen eller annans räkning, på en börs eller på en OTC-marknad.

g) Medverkan vid emissioner av alla slags värdepapper, däribland emissionsgarantier och placering såsom mellanhand (offentligt eller privat) och serviceverksamhet i samband med sådana emissioner.

h) Penningmäkleri.

i) Förvaltning av tillgångar, såsom medels- eller portföljförvaltning, alla former av fondförvaltning samt förvarings- och notariattjänster.

j) Betalnings- och clearingtjänster avseende finansiella tillgångar, inbegripet värdepapper, derivatinstrument och andra överlåtbara instrument.

k) Tillhandahållande och överföring av finansiell information, bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara, så som beskrivs i led xi i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1.

l) Rådgivningstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster, även bankrelaterade, så som beskrivs i led xii i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1, men med undantag för förmedling enligt beskrivningen i det ledet.

11. För **LV** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

a) Medverkan vid emissioner av alla slags värdepapper, däribland emissionsgarantier och placering såsom mellanhand (offentligt eller privat) och serviceverksamhet i samband med sådana emissioner.

b) Tillhandahållande och överföring av finansiell information, bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara, så som beskrivs i led xi i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1.

c) Rådgivningstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster, även bankrelaterade, så som beskrivs i led xii i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1, men med undantag för förmedling enligt beskrivningen i det ledet.

12. För **MT** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

a) Mottagande av insättningar.

b) Utlåning av alla slag.

c) Tillhandahållande och överföring av finansiell information, bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara, så som beskrivs i led xi i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1.

d) Rådgivningstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster, även bankrelaterade, så som beskrivs i led xii i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1, men med undantag för förmedling enligt beskrivningen i det ledet.

13. För **RO** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

a) Mottagande av insättningar.

b) Utlåning av alla slag.

c) Garantier och åtaganden.

d) Penningmäkleri.

e) Tillhandahållande och överföring av finansiell information, bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara, så som beskrivs i led xi i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1.

f) Rådgivningstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster, även bankrelaterade, så som beskrivs i led xii i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1, men med undantag för förmedling enligt beskrivningen i det ledet.

14. För **SI** är artikel 13.7.1 tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster, så som definieras i led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på följande:

a) Utlåning av alla slag.

b) Inhemska juridiska personers och enskilda näringsidkares godkännande av borgensförbindelser och garantier från utländska kreditinstitut.

c) Tillhandahållande och överföring av finansiell information, bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara, så som beskrivs i led xi i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1.

d) Rådgivningstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster, även bankrelaterade, så som beskrivs i led xii i definitionen av banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster) i artikel 13.1, men med undantag för förmedling enligt beskrivningen i det ledet.

Portföljförvaltning

15. Artikel 13 7.1 är tillämplig på gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster enligt led a i definitionen av gränsöverskridande tillhandahållande av finansiella tjänster i artikel 13.1, med avseende på portföljförvaltning för professionella kunder från Europeiska unionen som är belägna i Europeiska unionen, utförd av kanadensiska finansinstitut som organiserats i Kanada, efter en övergångsperiod på fyra år efter det att detta avtal trätt i kraft. För tydlighetens skull omfattas detta åtagande av Europeiska unionens tillsynsregelverk inklusive likvärdighetsbedömning[1].

16. För tillämpning av detta åtagande gäller följande:

    a) Med *portföljförvaltning* avses förvaltning av värdepappersportföljer på skönsmässig grund enligt uppdrag från enskilda kunder, om dessa portföljer innehåller ett eller flera finansiella instrument.

    b) Portföljförvaltning omfattar inte

        i) förvaringstjänster,

        ii) notariattjänster, eller

        ii) verkställande tjänster.

    c) I Europeiska unionen avses med professionella kunder de som anges i punkt 1 e i avsnitt I i bilaga II till direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument.

[1] Detta innebär att så snart kommissionen har antagit ett beslut om likvärdighet avseende portföljförvaltning och ett kanadensiskt finansinstitut har uppfyllt Europeiska unionens övriga tillsynskrav, får detta finansinstitut efter eget gottfinnande tillhandahålla portföljförvaltningstjänster till professionella kunder i Europeiska unionen utan att vara etablerat i Europeiska unionen. Dessutom ska åtgärder i Europeiska unionens medlemsstater som begränsar eller förbjuder gränsöverskridande portföljförvaltning, inbegripet förbehåll i medlemsstaternas listor i bilagorna I och II, inte längre gälla för detta åtagande.

BILAGA 13-B

ÖVERENSKOMMELSE OM TILLÄMPNING AV ARTIKLARNA 13.16.1 OCH 13.21

Parterna erkänner att försiktighetsåtgärder stärker inhemska finansiella system, främjar sunda, effektiva och robusta institutioner, marknader och infrastrukturer samt bidrar till internationell finansiell stabilitet genom att underlätta välgrundade beslut om utlåning och investeringar, förbättra marknadsintegriteten och minska riskerna för finansiella nödlägen och negativa spridningseffekter.

Således har parterna enats om en försiktighetsklausul i artikel 13.16.1 som tillåter parterna att införa eller upprätthålla åtgärder av försiktighetsskäl, och har gett kommittén för finansiella tjänster (inrättad i enlighet med 26.2.1 f) en roll i fastställandet av om, och i så fall i vilken utsträckning, försiktighetsklausulen gäller i tvister om investeringar i finansiella tjänster enligt artikel 13.21.

Förfarande avseende artikel 13.21

1. Kommittén för finansiella tjänster ska, i sin roll i tvister om investeringar enligt artikel 13.21, besluta huruvida och, om så är fallet, i vilken mån försiktighetsklausulen är ett giltigt svaromål på ett käromål.

2. Parterna förbinder sig att handla i god tro. Parterna ska lägga fram sin ståndpunkt för kommittén för finansiella tjänster inom 60 dagar från den dag då ärendet hänsköts till kommittén för finansiella tjänster.

3. Om den icke tvistande parten meddelar kommittén för finansiella tjänster inom den 60-dagarsperiod som avses i punkt 2 att den har inlett ett internt förfarande för att avgöra frågan, skjuts den tidsperiod som avses i punkt 2 upp till dess att parten delger kommittén för finansiella tjänster sin ståndpunkt. Ett uppskjutande utöver sex månader betraktas som en överträdelse av principen om god tro.

4. Om svaranden inte ger sin ståndpunkt till kommittén för finansiella tjänster inom den tidsfrist som anges i punkt 2 gäller avbrottet av de tidsfrister eller förfaranden som avses i artikel 13.21.3 inte längre, och investeraren kan fortskrida med sitt käromål.

5. Om kommittén för finansiella tjänster inte kan anta ett gemensamt beslut inom 60 dagar i fråga om en specifik tvist mellan en investerare och en stat om en försiktighetsåtgärd, ska kommittén hänskjuta ärendet till Gemensamma Ceta-kommittén[1]. Denna 60-dagarsperiod börjar löpa från den tidpunkt då kommittén för finansiella tjänster tar emot parternas ståndpunkter enligt punkt 2.

6. Gemensamma beslut i kommittén för finansiella tjänster eller i Gemensamma Ceta-kommittén är endast bindande för tribunalen i den berörda tvisten. Gemensamma beslut utgör inte ett bindande prejudikat för parterna med avseende på räckvidd för och tillämpning av försiktighetsklausulen eller andra villkor i detta avtal.

7. Såvida inte Gemensamma Ceta-kommittén beslutar något annat och om den inte når en överenskommelse inom tre månader efter det att kommittén för finansiella tjänster hänskjutit ärendet enligt punkt 5, ska varje part delge den tribunal som medlar i den berörda tvisten sin ståndpunkt. Tribunalen ska beakta detta när den fattar beslut.

Principer på hög nivå

8. Parterna är eniga om att parternas och tribunalernas tillämpning av artikel 13.16.1 bör vägledas av följande principer, som inte är uttömmande:

   a) Parterna får fastställa sina egna lämpliga nivåer av tillsyn. Framför allt får parterna fastställa och verkställa åtgärder som ger en högre skyddsnivå än den som anges i gemensamma internationella åtaganden.

   b) Relevanta överväganden vid fastställande av huruvida en åtgärd uppfyller kraven i artikel 13.16.1 är bland annat i vilken utsträckning en åtgärd kan vara nödvändig med hänsyn till den brådskande situationen och den information som fanns tillgänglig för parten vid den tidpunkt då åtgärden infördes.

[1] Varje part ska för detta ändamål säkerställa att myndigheter för finansiella tjänster ingår i dess representation i Gemensamma kommittén för finansiella tjänster.

c) Med tanke på hur specialiserad tillsynsregleringen är, bör de som tillämpar dessa principer i största möjliga utsträckning rätta sig efter bestämmelser och praxis i parternas respektive jurisdiktion och efter beslut och fastställanden (inbegripet riskbedömning) från finansiella tillsynsmyndigheter.

d) i) Med undantag för vad som föreskrivs i led ii anses en åtgärd uppfylla kraven i artikel 13.16.1 om den

A) har ett försiktighetssyfte, och

B) inte är så sträng mot bakgrund av sitt syfte att den är uppenbart oproportionell i förhållande till det eftersträvade målet.

ii) En åtgärd som i övrigt uppfyller kraven i led i anses inte uppfylla kraven i artikel 13.16.1 om den innebär en förtäckt begränsning av utländska investeringar eller en godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan investerare i likadana situationer.

e) Förutsatt att en åtgärd inte tillämpas på ett sätt som skulle innebära ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan investerare i likadana situationer eller en förtäckt begränsning av utländska investeringar, ska den anses uppfylla kraven i artikel 13.16.1 om den är

i) i linje med internationella åtaganden om tillsyn som är gemensamma för parterna,

ii) ägnad att bidra till resolution av ett finansinstitut som inte längre är, eller sannolikt inte längre kommer att vara, bärkraftigt,

iii) ägnad att bidra till återhämtning av ett finansinstitut eller till hantering av ett finansinstitut under stress, eller

iv) ägnad att bidra till bevarande eller återställande av finansiell stabilitet, i samband med en systemövergripande finanskris.

Periodisk översyn

9. Kommittén för finansiella tjänster får, med båda parternas samtycke, när som helst ändra denna överenskommelse. Kommittén för finansiella tjänster bör se över denna överenskommelse minst vartannat år.

   I detta sammanhang kan kommittén för finansiella tjänster utveckla en samsyn på tillämpningen av artikel 13.16.1 på grundval av dialog och diskussioner i kommittén i samband med specifika tvister, och med beaktande av internationella åtaganden om tillsyn som är gemensamma för parterna.

BILAGA 13-C

ÖVERENSKOMMELSE OM DIALOGEN OM REGLERING AV SEKTORN FÖR FINANSIELLA TJÄNSTER

Parterna bekräftar sitt åtagande att stärka den finansiella stabiliteten. Dialogen om reglering av sektorn för finansiella tjänster inom kommittén för finansiella tjänster ska baseras på de principer och försiktighetsnormer som överenskommits på multilateral nivå. Parterna åtar sig att inrikta dialogen på frågor med gränsöverskridande effekter, som gränsöverskridande handel med värdepapper (t.ex. möjligheten att utöka sina åtaganden i fråga om portföljförvaltning), de respektive ramarna för säkerställda obligationer och för krav på säkerheter vid återförsäkring, samt att diskutera frågor som rör drift av filialer.